

**RAMOWA KONWENCJA NARODÓW ZJEDNOCZONYCH
W SPRAWIE ZMIAN KLIMATU,**

sporządzona w Nowym Jorku dnia 9 maja 1992 r.

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu 9 maja 1992 r. w Nowym Jorku została sporządzona Ramowa konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu w następującym brzmieniu:

Przekład

**Ramowa konwencja Narodów Zjednoczonych
w sprawie zmian klimatu**

Strony niniejszej konwencji,

uznając, że zmiany klimatu Ziemi i ich negatywne skutki są wspólnym problemem ludzkości,

zaniepokojone tym, że wskutek działalności człowieka poważnie zwiększyła się ilość gazów cieplarnianych, że wzrost ich ilości intensyfikuje naturalny efekt cieplarniany i że rezultatem tego będzie wzrost śred-

**United Nations Framework Convention on Climate
Change**

The Parties to this Convention,

Acknowledging that change in the Earth's climate and its adverse effects are a common concern of humankind,

Concerned that human activities have been substantially increasing the atmospheric concentrations of greenhouse gases, that these increases enhance the natural greenhouse effect, and that this will result

niej temperatury powierzchni Ziemi i atmosfery, co może wpłynąć negatywnie na naturalne ekosystemy i całą ludzkość,

biorąc pod uwagę, że największy udział w dawnych i obecnych globalnych emisjach gazów cieplarnianych przypada na państwa wysoko rozwinięte, że emisja tych gazów w przeliczeniu na jednego mieszkańca w państwach rozwijających się jest wciąż względnie niewielka i że udział tych państw w globalnych emisjach gazów będzie wzrastał w związku z potrzebą społecznego i gospodarczego rozwoju tych państw,

świadome roli i znaczenia pochłaniaczy i zbiorników gazów cieplarnianych dla ekosystemów lądowych i morskich,

biorąc pod uwagę, że prognozy zmian klimatu cechują się znaczną niepewnością, szczególnie co do czasu zachodzenia, wielkości i zasięgu geograficznego tych zmian,

uznając, że globalny charakter zmian klimatu wymaga maksymalnie rozwiniętej współpracy wszystkich państw i ich udziału w efektywnym i odpowiednim międzynarodowym przeciwdziałaniu, zgodnie z ich wspólnymi, lecz zróżnicowanymi możliwościami i ich warunkami społecznymi i ekonomicznymi,

powołując się na stosowne postanowienia Deklaracji Konferencji Narodów Zjednoczonych w sprawie środowiska człowieka, przyjętej dnia 16 czerwca 1972 r. w Sztokholmie,

przypominając również, że państwa, zgodnie z Kartą Narodów Zjednoczonych i zasadami prawa międzynarodowego, mają suwerenne prawo do eksploatacji własnych zasobów zgodnie z ich własną polityką ochrony środowiska i rozwoju oraz ponoszą odpowiedzialność za zagwarantowanie, aby działalność lub kontrola w obrębie ich własnej jurysdykcji nie powodowały szkód w środowisku innych państw lub obszarów wykraczających poza granice ich narodowej jurysdykcji,

potwierdzając zasady suwerenności państw w międzynarodowej współpracy w zakresie zmian klimatu,

uznając, że państwa powinny ustanowić efektywne ustawodawstwo dotyczące ochrony środowiska, że normy, cele zarządzania i priorytety ochrony środowiska powinny odzwierciedlać kontekst problemów środowiska i rozwoju, których dotyczą, oraz że normy przyjęte w niektórych państwach mogą być dla innych państw, w szczególności państw rozwijających się, nieodpowiednie i nie usprawiedliwiające kosztów ekonomicznych i społecznych,

powołując się na postanowienia rezolucji Zgromadzenia Ogólnego numer 44/228 z dnia 22 grudnia 1989 r. dotyczącej Konferencji Narodów Zjednoczo-

on average in an additional warming of the Earth's surface and atmosphere and may adversely affect natural ecosystems and humankind,

Noting that the largest share of historical and current global emissions of greenhouse gases has originated in developed countries, that *per capita* emissions in developing countries are still relatively low and that the share of global emissions originating in developing countries will grow to meet their social and development needs,

Aware of the role and importance in terrestrial and marine ecosystems of sinks and reservoirs of greenhouse gases,

Noting that there are many uncertainties in predictions of climate change, particularly with regard to the timing, magnitude and regional patterns thereof,

Acknowledging that the global nature of climate change calls for the widest possible cooperation by all countries and their participation in an effective and appropriate international response, in accordance with their common but differentiated responsibilities and respective capabilities and their social and economic conditions,

Recalling the pertinent provisions of the Declaration of the United Nations Conference on the Human Environment, adopted at Stockholm on 16 June 1972,

Recalling also that States have, in accordance with the Charter of the United Nations and the principles of international law, the sovereign right to exploit their own resources pursuant to their own environmental and developmental policies, and the responsibility to ensure that activities within their jurisdiction or control do not cause damage to the environment of other States or of areas beyond the limits of national jurisdiction,

Reaffirming the principle of sovereignty of States in international cooperation to address climate change,

Recognizing that States should enact effective environmental legislation, that environmental standards, management objectives and priorities should reflect the environmental and developmental context to which they apply, and that standards applied by some countries may be inappropriate and of unwarranted economic and social cost to other countries, in particular developing countries,

Recalling the provisions of General Assembly resolution 44/228 of 22 December 1989 on the United Nations Conference on Environment and Develop-

nych w sprawie środowiska i rozwoju oraz rezolucji numer 43/53 z dnia 6 grudnia 1988 r., 44/207 z dnia 22 grudnia 1989 r., 45/212 z dnia 21 grudnia 1990 r. i 46/169 z dnia 19 grudnia 1991 r. w sprawie ochrony klimatu ziemskiego dla obecnego i przyszłych pokoleń ludzkości,

powołując się również na rezolucję Zgromadzenia Ogólnego numer 44/206 z dnia 22 grudnia 1989 r. w sprawie możliwego negatywnego wpływu podniesienia się poziomu mórz na wyspy i obszary nadbrzeżne, szczególnie na obszary nadbrzeżne nisko położone, oraz stosowne postanowienia rezolucji Zgromadzenia Ogólnego numer 44/172 z dnia 19 grudnia 1989 r. w sprawie wdrażania planu działania dotyczącego zwalczania pustosywnienia,

powołując się dalej na Konwencję wiedeńską w sprawie ochrony warstwy ozonowej z 1985 r. i Protokół montrealski w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową z 1987 r., uzupełniony i poprawiony dnia 29 czerwca 1990 r.,

biorąc pod uwagę Deklarację ministerialną drugiej Światowej Konferencji Klimatycznej, przyjętą dnia 7 listopada 1990 r.,

świadome wartości prac analitycznych prowadzonych w wielu państwach w dziedzinie zmian klimatu i znaczącego wkładu do wymiany wyników badań naukowych i koordynacji badań Światowej Organizacji Meteorologicznej, Programu Środowiska Narodów Zjednoczonych i innych organów, organizacji i agencji systemu Narodów Zjednoczonych, jak również innych organów międzynarodowych i międzyrządowych,

uznając, że kroki niezbędne do zrozumienia i zajmowania się zmianami klimatu są najbardziej efektywne społecznie i ekonomicznie dla środowiska wówczas, gdy są oparte na właściwych wnioskach naukowych, technicznych i ekonomicznych, stale aktualizowanych w świetle nowych ustaleń w tych dziedzinach,

uznając, że różne działania zajmujące się zmianami klimatu mogą być uzasadnione ekonomicznie i mogą również pomóc w rozwiązywaniu innych problemów środowiska,

uznając również potrzebę podjęcia przez państwa wysoko rozwinięte pilnych i elastycznych działań w oparciu o jasno określone priorytety będące pierwszym krokiem w kierunku wszechstronnych strategii reagowania na poziomie globalnym, narodowym oraz, w uzgodnionych przypadkach, regionalnym, uwzględniając wszystkie gazy cieplarniane, łącznie z wzięciem pod uwagę ich względnego udziału w powiększeniu efektu cieplarnianego,

uznając dalej, że państwa leżące na nisko położonych obszarach nadbrzeżnych lub na małych wyspach albo na terenach suchych lub półsuchych, zagrożone powodzią, suszami lub pustosywnieniem, jak również

ment, and resolutions 43/53 of 6 December 1988, 44/207 of 22 December 1989, 45/212 of 21 December 1990 and 46/169 of 19 December 1991 on protection of global climate for present and future generations of mankind,

Recalling also the provisions of General Assembly resolution 44/206 of 22 December 1989 on the possible adverse effects of sealevel rise on islands and coastal areas, particularly low-lying coastal areas and the pertinent provisions of General Assembly resolution 44/172 of 19 December 1989 on the implementation of the Plan of Action to Combat Desertification,

Recalling further the Vienna Convention for the Protection of the Ozone Layer, 1985, and the Montreal Protocol on Substances that Deplete the Ozone Layer, 1987, as adjusted and amended on 29 June 1990,

Noting the Ministerial Declaration of the Second World Climate Conference adopted on 7 November 1990,

Conscious of the valuable analytical work being conducted by many States on climate change and of the important contributions of the World Meteorological Organization, the United Nations Environment Programme and other organs, organizations and bodies of the United Nations system, as well as other international and intergovernmental bodies, to the exchange of results of scientific research and the coordination of research,

Recognizing that steps required to understand and address climate change will be environmentally, socially and economically most effective if they are based on relevant scientific, technical and economic considerations and continually re-evaluated in the light of new findings in these areas,

Recognizing that various actions to address climate change can be justified economically in their own right and can also help in solving other environmental problems,

Recognizing also the need for developed countries to take immediate action in a flexible manner on the basis of clear priorities, as a first step towards comprehensive response strategies at the global, national and, where agreed, regional levels that take into account all greenhouse gases, with due consideration of their relative contributions to the enhancement of the greenhouse effect,

Recognizing further that low-lying and other small island countries, countries with low-lying coastal, arid and semi-arid areas or areas liable to floods, drought and desertification, and developing countries with fra-

państwa rozwijające się o wrażliwych ekosystemach górskich są szczególnie narażone na negatywne skutki zmian klimatu,

uznając specyficzne trudności tych państw, zwłaszcza rozwijających się, których gospodarki są szczególnie uzależnione od produkcji, użytkowania i eksportu paliw kopalnianych w konsekwencji działań mających na celu ograniczenie emisji gazów cieplarnianych,

potwierdzając, że reagowanie na zmiany klimatu powinno być w integralny sposób skoordynowane z rozwojem społecznym i ekonomicznym, ze zwróceniem uwagi na uniknięcie negatywnego wpływu na rozwój ekonomiczny, przy pełnym uwzględnieniu uzasadnionych, priorytetowych potrzeb państw rozwijających się, zmierzających do osiągnięcia zrównoważonego wzrostu ekonomicznego i likwidacji ubóstwa,

uznając, że wszystkie państwa, a w szczególności państwa rozwijające się, potrzebują dostępu do surowców niezbędnych do osiągnięcia zrównoważonego rozwoju społecznego i ekonomicznego, a także uważając, że aby państwa rozwijające się osiągnęły postęp w zbliżaniu się do tego celu, konieczny będzie wzrost zużycia energii, biorąc pod uwagę możliwości osiągnięcia większej wydajności energetycznej i kontrolowania ogólnego poziomu emisji gazów cieplarnianych również poprzez wdrażanie nowych technologii, których stosowanie będzie korzystne ze względów ekonomicznych i społecznych,

zdecydowane chronić system klimatyczny dla obecnego i przyszłych pokoleń,

uzgodniły, co następuje:

Artykuł 1

Definicje*)

W rozumieniu niniejszej konwencji:

1. „Negatywne skutki zmian klimatu” oznaczają zmiany w środowisku fizycznym lub w biocie, spowodowane zmianami klimatu, które mają znaczący szkodliwy wpływ na skład, odporność lub wydajność naturalnych sterowanych ekosystemów lub na działanie systemów socjoekonomicznych albo na zdrowie i dobrobyt człowieka.

2. „Zmiany klimatu” oznaczają zmiany w klimacie spowodowane pośrednio lub bezpośrednio działalnością człowieka, która zmienia skład atmosfery ziemskiej i która jest odróżniana od naturalnej zmienności klimatu obserwowanej w porównywalnych okresach.

3. „System klimatyczny” oznacza całość atmosfery

*) Tytuły artykułów podane są jedynie w celu ułatwienia czytelnikowi postępowania się tekstem.

gile mountainous ecosystems are particularly vulnerable to the adverse effects of climate change,

Recognizing the special difficulties of those countries, especially developing countries, whose economies are particularly dependent on fossil fuel production, use and exportation, as a consequence of action taken on limiting greenhouse gas emissions,

Affirming that responses to climate change should be coordinated with social and economic development in an integrated manner with a view to avoiding adverse impacts on the latter, taking into full account the legitimate priority needs of developing countries for the achievement of sustained economic growth and the eradication of poverty,

Recognizing that all countries, especially developing countries, need access to resources required to achieve sustainable social and economic development and that, in order for developing countries to progress towards that goal, their energy consumption will need to grow taking into account the possibilities for achieving greater energy efficiency and for controlling greenhouse gas emissions in general, including through the application of new technologies on terms which make such an application economically and socially beneficial,

Determined to protect the climate system for present and future generations,

Have agreed as follows:

Article 1

Definitions*

For the purposes of this Convention:

1. „Adverse effects of climate change” means changes in the physical environment or biota resulting from climate change which have significant deleterious effects on the composition, resilience or productivity of natural and managed ecosystems or on the operation of socio-economic systems or on human health and welfare.

2. „Climate change” means a change of climate which is attributed directly or indirectly to human activity that alters the composition of the global atmosphere and which is in addition to natural climate variability observed over comparable time periods.

3. „Climate system” means the totality of the at-

* Titles of articles are included solely to assist the reader.

ry, hydrosfery, biosfery i geosfery oraz ich wzajemne oddziaływanie.

4. „Emisje” oznaczają uwalnianie gazów cieplarnianych i (lub) ich substancji do atmosfery nad określonym obszarem, w danym okresie.

5. „Gazy cieplarniane” oznaczają te gazowe składniki atmosfery, zarówno naturalne, jak i antropogeniczne, które pochłaniają i reemitują promieniowanie podczerwone.

6. „Regionalna organizacja integracji gospodarczej” oznacza organizację utworzoną przez suwerenne państwa na danym obszarze, która ma kompetencje odnoszące się do spraw regulowanych przez niniejszą konwencję lub jej protokoły i która została odpowiednio upoważniona, zgodnie z jej wewnętrznymi procedurami, do podpisywania, ratyfikowania, przyjmowania, zatwierdzania lub przystępowania do instrumentów będących przedmiotem jej zainteresowania.

7. „Zbiornik” oznacza składnik lub składniki systemu klimatycznego, w którym gromadzą się gazy cieplarniane lub substancje tworzące gazy cieplarniane.

8. „Pochłaniacz” oznacza jakikolwiek proces, działalność lub mechanizm, który usuwa z atmosfery gaz cieplarniany, aerozol lub substancję tworzącą gaz cieplarniany.

9. „Źródło” oznacza jakikolwiek proces lub działalność, która uwalnia do atmosfery gaz cieplarniany, aerozol lub substancję tworzącą gaz cieplarniany.

Artykuł 2

Cel

Celem podstawowym niniejszej konwencji i wszelkich związanych z nią dokumentów prawnych, które mogą być przyjęte przez Konferencję Stron, jest doprowadzenie, zgodnie z właściwymi postanowieniami konwencji, do ustabilizowania koncentracji gazów cieplarnianych w atmosferze na poziomie, który zapobiegłby niebezpiecznej antropogenicznej ingerencji w system klimatyczny. Dla uniknięcia zagrożenia produkcji żywności i dla umożliwienia zrównoważonego rozwoju ekonomicznego poziom taki powinien być osiągnięty w okresie wystarczającym do naturalnej adaptacji ekosystemów do zmian klimatu.

Artykuł 3

Zasady

W działaniach zmierzających do osiągnięcia celu konwencji i wprowadzenia w życie jej postanowień Strony będą się kierowały, między innymi, następującymi zasadami:

1. Strony powinny chronić system klimatyczny dla dobra obecnego i przyszłych pokoleń ludzkości, opie-

mosphere, hydrosphere, biosphere and geosphere and their interactions.

4. „Emissions” means the release of greenhouse gases and/or their precursors into the atmosphere over a specified area and period of time.

5. „Greenhouse gases” means those gaseous constituents of the atmosphere, both natural and anthropogenic, that absorb and re-emit infrared radiation.

6. „Regional economic integration organization” means an organization constituted by sovereign States of a given region which has competence in respect of matters governed by this Convention or its protocols and has been duly authorized, in accordance with its internal procedures, to sign, ratify, accept, approve or accede to the instruments concerned.

7. „Reservoir” means a component or components of the climate system where a greenhouse gas or a precursor of a greenhouse gas is stored.

8. „Sink” means any process, activity or mechanism which removes a greenhouse gas, an aerosol or a precursor of a greenhouse gas from the atmosphere.

9. „Source” means any process or activity which releases a greenhouse gas, an aerosol or a precursor of a greenhouse gas into the atmosphere.

Article 2

Objective

The ultimate objective of this Convention and any related legal instruments that the Conference of the Parties may adopt is to achieve, in accordance with the relevant provisions of the Convention, stabilization of greenhouse gas concentrations in the atmosphere at a level that would prevent dangerous anthropogenic interference with the climate system. Such a level should be achieved within a time-frame sufficient to allow ecosystems to adapt naturally to climate change, to ensure that food production is not threatened and to enable economic development to proceed in a sustainable manner.

Article 3

Principles

In their actions to achieve the objective of the Convention and to implement its provisions, the Parties shall be guided, *inter alia*, by the following:

1. The Parties should protect the climate system for the benefit of present and future generations of

rając się na zasadach sprawiedliwości i zgodnie z ich wspólnymi, chociaż zróżnicowanymi, zasadami odpowiedzialności i możliwościami. Stosownie do tego Państwa-Strony rozwinięte powinny objąć przewodnictwo w przeciwdziałaniu zmianom klimatu i negatywnym skutkom tych zmian.

2. Szczególnej uwadze będą poddane specyficzne potrzeby i specjalne okoliczności Państw-Stron rozwijających się, zwłaszcza tych, które są najbardziej narażone na negatywne skutki zmian klimatu, oraz tych Stron, zwłaszcza Państw-Stron rozwijających się, które w ramach niniejszej konwencji byłyby obciążone nieproporcjonalnie lub nadmiernie.

3. Strony powinny podjąć środki zapobiegawcze dla przewidzenia, zapobieżenia lub zminimalizowania przyczyn zmian klimatu i złagodzenia ich negatywnych skutków. W przypadku zagrożenia poważnymi lub nieodwracalnymi szkodami, brak całkowitej naukowej pewności nie powinien być uważany za powód do opóźnienia podjęcia takich środków zapobiegawczych. Należy zwrócić uwagę, aby polityka i środki zapobiegające zmianom klimatu były oszczędne i zapewniały powszechne korzyści za możliwie najniższą cenę. Aby to osiągnąć, taka polityka i środki powinny uwzględniać różne konteksty socjoekonomiczne, być wszechstronne, obejmować wszystkie istotne źródła, pochłaniacze i zbiorniki gazów cieplarnianych oraz ich adaptację, jak również obejmować wszystkie sektory gospodarcze. Wysiłki mające na celu zapobieganie zmianom klimatu mogą być podejmowane przy współdziałaniu zainteresowanych Stron.

4. Strony mają prawo i powinny promować zrównoważony rozwój. Polityka i środki służące ochronie systemu klimatycznego przed zmianami powodowanymi przez człowieka powinny być dostosowane do specyficznych warunków każdej ze Stron i zintegrowane z narodowymi programami rozwoju, biorąc pod uwagę, że rozwój ekonomiczny jest niezbędnym celem podjęcia działań dla zapobiegania zmianom klimatu.

5. Strony powinny współdziałać przy promowaniu wspierającego i otwartego międzynarodowego systemu ekonomicznego, który prowadziłby do zrównoważonego wzrostu ekonomicznego i rozwoju wszystkich Stron, w szczególności Państw-Stron rozwijających się, umożliwiając im lepsze zajmowanie się problemami zmian klimatu. Środki podjęte dla zapobiegania zmianom klimatu, w tym także środki podjęte w trybie jednostronnym, nie powinny stawać się środkami do arbitralnego lub nie usprawiedliwionego dyskryminowania lub maskowanego ograniczania handlu międzynarodowego.

Artykuł 4

Zobowiązania

1. Wszystkie Strony, biorąc pod uwagę swe wspólne, lecz zróżnicowane, zasady odpowiedzialności oraz swe specyficzne priorytety rozwoju narodowego i regionalnego, cele i okoliczności, będą:

humankind, on the basis of equity and in accordance with their common but differentiated responsibilities and respective capabilities. Accordingly, the developed country Parties should take the lead in combating climate change and the adverse effects thereof.

2. The specific needs and special circumstances of developing country Parties, especially those that are particularly vulnerable to the adverse effects of climate change, and of those Parties, especially developing country Parties, that would have to bear a disproportionate or abnormal burden under the Convention, should be given full consideration.

3. The Parties should take precautionary measures to anticipate, prevent or minimize the causes of climate change and mitigate its adverse effects. Where there are threats of serious or irreversible damage, lack of full scientific certainty should not be used as a reason for postponing such measures, taking into account that policies and measures to deal with climate change should be cost-effective so as to ensure global benefits at the lowest possible cost. To achieve this, such policies and measures should take into account different socio-economic contexts, be comprehensive, cover all relevant sources, sinks and reservoirs of greenhouse gases and adaptation, and comprise all economic sectors. Efforts to address climate change may be carried out cooperatively by interested Parties.

4. The Parties have a right to, and should, promote sustainable development. Policies and measures to protect the climate system against human-induced change should be appropriate for the specific conditions of each Party and should be integrated with national development programmes, taking into account that economic development is essential for adopting measures to address climate change.

5. The Parties should cooperate to promote a supportive and open international economic system that would lead to sustainable economic growth and development in all Parties, particularly developing country Parties, thus enabling them better to address the problems of climate change. Measures taken to combat climate change, including unilateral ones, should not constitute a means of arbitrary or unjustifiable discrimination or a disguised restriction on international trade.

Article 4

Commitments

1. All Parties, taking into account their common but differentiated responsibilities and their specific national and regional development priorities, objectives and circumstances, shall:

- (a) rozwijać, okresowo aktualizować, publikować i udostępniać Konferencji Stron, zgodnie z artykułem 12, raporty krajowe o antropogenicznych emisjach wszystkich gazów cieplarnianych, nie kontrolowanych przez Protokół montrealski, pochodzących ze źródeł oraz usuwanych przez pochłaniacze, stosując porównywalne metodologie uzgodnione przez Konferencję Stron;
- (b) formułować, wdrażać, publikować i regularnie aktualizować krajowe i — tam, gdzie jest to właściwe — regionalne programy obejmujące środki łagodzenia zmian klimatu przez określenie antropogenicznych emisji pochodzących ze źródeł i usuwanych przez pochłaniacze wszystkich gazów cieplarnianych, nie objętych kontrolą przez Protokół montrealski, jak również środki ułatwiające odpowiednią adaptację do zmian klimatu;
- (c) popierać i współpracować w rozwoju, stosowaniu i rozpowszechnianiu, uwzględniając transfer technologii, doświadczeń i procesów pozwalających kontrolować, redukować lub zapobiegać antropogenicznym emisjom gazów cieplarnianych, nie objętych kontrolą przez Protokół montrealski, we wszystkich odnośnych dziedzinach, włączając w to energetykę, transport, przemysł, rolnictwo, leśnictwo i resorты zajmujące się zagospodarowaniem odpadów;
- (d) popierać zrównoważone zarządzanie oraz promować i współpracować na rzecz ochrony i podniesienia efektywności pochłaniaczy i zbiorników wszystkich gazów cieplarnianych nie objętych kontrolą przez Protokół montrealski, uwzględniając biomasy, lasy i oceany, jak również inne ekosystemy lądowe, nadbrzeżne i morskie;
- (e) współpracować w przygotowaniu adaptacji do skutków zmian klimatu; rozwijać i wypracowywać odpowiednie i zintegrowane plany dla zarządzania strefami nadbrzeżnymi, dla zasobów wody i rolnictwa oraz dla ochrony i rekultywacji obszarów, szczególnie w Afryce, dotkniętych suszą, pustynnieniem bądź powodzią;
- (f) uwzględniać zmiany klimatu, w stopniu, w jakim jest to możliwe, w projektach lub podejmowanych przedsięwzięciach, dla łagodzenia bądź adaptacji do zmian klimatu, w dziedzinie społecznej, ekonomicznej i polityki ochrony środowiska, stosując właściwe metody, np. oceny oddziaływania, formułowane i określane przez państwa z punktu widzenia minimalizowania negatywnego wpływu na gospodarkę, zdrowie publiczne i jakość środowiska;
- (g) promować i współpracować w zakresie badań naukowych, technologicznych, technicznych, socjoekonomicznych i innych, w systematycznych obserwacjach i rozwoju danych archiwów związanych z systemem klimatycznym i zmierzających do dalszego rozumienia i redukcji bądź eliminacji pozostających niepewności, odnoszących się do przyczyn, skutków, wielkości i okresów zachodzenia zmian klimatu oraz ekonomicznych i społecznych konsekwencji różnorodnych strategii reagowania;
- (a) Develop, periodically update, publish and make available to the Conference of the Parties, in accordance with Article 12, national inventories of anthropogenic emissions by sources and removals by sinks of all greenhouse gases not controlled by the Montreal Protocol, using comparable methodologies to be agreed upon by the Conference of the Parties;
- (b) Formulate, implement, publish and regularly update national and, where appropriate, regional programmes containing measures to mitigate climate change by addressing anthropogenic emissions by sources and removals by sinks of all greenhouse gases not controlled by the Montreal Protocol, and measures to facilitate adequate adaptation to climate change;
- (c) Promote and cooperate in the development, application and diffusion, including transfer, of technologies, practices and processes that control, reduce or prevent anthropogenic emissions of greenhouse gases not controlled by the Montreal Protocol in all relevant sectors, including the energy, transport, industry, agriculture, forestry and waste management sectors;
- (d) Promote sustainable management, and promote and cooperate in the conservation and enhancement, as appropriate, of sinks and reservoirs of all greenhouse gases not controlled by the Montreal Protocol, including biomass, forests and oceans as well as other terrestrial, coastal and marine ecosystems;
- (e) Cooperate in preparing for adaptation to the impacts of climate change; develop and elaborate appropriate and integrated plans for coastal zone management, water resources and agriculture, and for the protection and rehabilitation of areas, particularly in Africa, affected by drought and desertification, as well as floods;
- (f) Take climate change considerations into account, to the extent feasible, in their relevant social, economic and environmental policies and actions, and employ appropriate methods, for example impact assessments, formulated and determined nationally, with a view to minimizing adverse effects on the economy, on public health and on the quality of the environment, of projects or measures undertaken by them to mitigate or adapt to climate change;
- (g) Promote and cooperate in scientific, technological, technical, socio-economic and other research, systematic observation and development of data archives related to the climate system and intended to further the understanding and to reduce or eliminate the remaining uncertainties regarding the causes, effects, magnitude and timing of climate change and the economic and social consequences of various response strategies;

- (h) promować i współpracować w zakresie pełnej, otwartej i ciągłej wymiany odnośnych informacji naukowych, technologicznych, technicznych, socjoekonomicznych i prawnych związanych z systemem klimatycznym i zmianami klimatu oraz z ekonomicznymi i społecznymi konsekwencjami różnorodnych strategii reagowania;
- (i) promować i współpracować w zakresie edukacji, szkolenia i szerzenia społecznej świadomości w sprawach związanych ze zmianami klimatu i zachęcania do jak najszerszego uczestnictwa w tym procesie, uwzględniając w tym organizacje pozarządowe, oraz
- (j) przekazywać Konferencji Stron informacje dotyczące wdrażania, zgodnie z artykułem 12.
- (h) Promote and cooperate in the full, open and prompt exchange of relevant scientific, technological, technical, socio-economic and legal information related to the climate system and climate change, and to the economic and social consequences of various response strategies;
- (i) Promote and cooperate in education, training and public awareness related to climate change and encourage the widest participation in this process, including that of non-governmental organizations; and
- (j) Communicate to the Conference of the Parties information related to implementation, in accordance with Article 12.

2. Państwa-Strony rozwinięte i inne Strony wymienione w załączniku 1 zobowiązują się w szczególności do tego, co następuje:

- (a) każda z tych Stron przyjmie narodowe^{*)} strategie i podejmie odpowiednie środki, mające na celu łagodzenie zmian klimatu poprzez ograniczenie antropogenicznej emisji gazów cieplarnianych oraz ochronę i podnoszenie wydajności pochłaniaczy i zbiorników tych gazów. Polityka ta i środki będą wykazywać, że państwa rozwinięte sprawują rolę wiodącą w modyfikowaniu długoterminowych tendencji antropogenicznych emisji, zgodnych z celem niniejszej konwencji, uznając, że powrót przed upływem obecnej dekady do wcześniejszych poziomów antropogenicznych emisji dwutlenku węgla i innych gazów cieplarnianych nie objętych kontrolą przez Protokół montreali przyczyniłby się do takiej modyfikacji, i biorąc pod uwagę różnice pomiędzy Stronami w punkcie wyjścia i w podejściu, w strukturach ekonomicznych i w bazach surowcowych, potrzebę utrzymania silnego i zrównoważonego wzrostu ekonomicznego, dostępne technologie i inne specyficzne okoliczności, jak również potrzebę sprawiedliwych i właściwych wkładów każdej z tych Stron do globalnego wysiłku odnoszącego się do tego celu. Strony te mogą wdrażać taką politykę i środki wspólnie z innymi Stronami i mogą wspomagać inne Strony w przyczynianiu się do osiągnięcia celu niniejszej konwencji, a w szczególności niniejszego punktu;
- (b) aby promować postęp w osiągnięciu tego celu każda ze Stron w ciągu sześciu miesięcy od wejścia niniejszej konwencji w życie oraz okresowo później, zgodnie z artykułem 12, przekaze szczegółowe informacje na temat swej polityki i środków, o których mowa w punkcie (a), jak również na temat przewidywanych antropogenicznych emisji gazów cieplarnianych według źródeł i ich usuwania przez pochłaniacze, nie objętych kontrolą przez Protokół montreali w okresie, o którym mowa w punkcie (a), w celu indywidualnego
2. The developed country Parties and other Parties included in annex I commit themselves specifically as provided for in the following:
- (a) Each of these Parties shall adopt national^{*)} policies and take corresponding measures on the mitigation of climate change, by limiting its anthropogenic emissions of greenhouse gases and protecting and enhancing its greenhouse gas sinks and reservoirs. These policies and measures will demonstrate that developed countries are taking the lead in modifying longer-term trends in anthropogenic emissions consistent with the objective of the Convention, recognizing that the return by the end of the present decade to earlier levels of anthropogenic emissions of carbon dioxide and other greenhouse gases not controlled by the Montreal Protocol would contribute to such modification, and taking into account the differences in these Parties' starting points and approaches, economic structures and resource bases, the need to maintain strong and sustainable economic growth, available technologies and other individual circumstances, as well as the need for equitable and appropriate contributions by each of these Parties to the global effort regarding that objective. These Parties may implement such policies and measures jointly with other Parties and may assist other Parties in contributing to the achievement of the objective of the Convention and, in particular, that of this subparagraph;
- (b) In order to promote progress to this end, each of these Parties shall communicate, within six months of the entry into force of the Convention for it and periodically thereafter, and in accordance with Article 12, detailed information on its policies and measures referred to in subparagraph (a) above, as well as on its resulting projected anthropogenic emissions by sources and removals by sinks of greenhouse gases not controlled by the Montreal Protocol for the period referred to in subparagraph (a), with the aim of returning indi-

^{*)} Obejmuje to politykę i środki przyjęte przez regionalne organizacje integracji gospodarczej.

* This includes policies and measures adopted by regional economic integration organizations.

- lub wspólnego sprowadzenia emisji dwutlenku węgla i innych gazów cieplarnianych, nie objętych kontrolą przez Protokół montrealwski, do poziomu z roku 1990. Informacje te zostaną poddane przeglądowi Konferencji Stron na jej pierwszej sesji i okresowo później; przeglądy takie będą realizowane zgodnie z artykułem 7;
- (c) obliczenia emisji pochodzących ze źródeł i usuwania przez pochłaniacze gazów cieplarnianych, realizowane dla celów podanych w punkcie (b), powinny uwzględniać najbardziej dostępną wiedzę naukową, w tym efektywną zdolność pochłaniaczy i odpowiedni udział tych gazów w zmianach klimatu. Konferencja Stron rozpatrzy i uzgodni metodologię dla tych obliczeń na swej pierwszej sesji i będzie dokonywać regularnie ich przeglądu;
- (d) Konferencja Stron na swej pierwszej sesji dokona przeglądu wymienionych wyżej punktów (a) i (b). Przegląd taki będzie przeprowadzony w świetle najlepszych dostępnych danych naukowych i szacunków dotyczących zmian klimatu i ich oddziaływań, jak również związanych z tym informacji technicznych, społecznych i ekonomicznych. Na podstawie tego przeglądu Konferencja Stron podejmie właściwe działania, mogące obejmować przyjęcie poprawek do zobowiązań w punktach (a) i (b). Na swej pierwszej sesji Konferencja Stron podejmie również decyzje dotyczące kryteriów wspólnego wdrażania, jak wskazano w punkcie (a). Drugi przegląd spraw, o których mowa w punktach (a) i (b), odbędzie się nie później niż dnia 31 grudnia 1998 r., a następne odbywać się będą w regularnych odstępach czasu ustalonych przez Konferencję Stron, aż do osiągnięcia celu konwencji;
- (e) każda z tych Stron będzie:
- (i) koordynować, jeśli będzie to właściwe, wraz z innymi Stronami, odpowiednie działania ekonomiczne i administracyjne dla osiągnięcia celu konwencji oraz
- (ii) określać i poddawać okresowemu przeglądowi własną politykę i praktyki pobudzające działania prowadzące do większego niż normalny poziomu antropogenicznych emisji gazów cieplarnianych, nie objętych kontrolą przez Protokół montrealwski;
- (f) Konferencja Stron dokona przeglądu, nie później niż dnia 31 grudnia 1998 r., dostępnych informacji, mając na celu podjęcie decyzji dotyczących takich poprawek do list podanych w załącznikach I i II, jakie mogą być właściwe, za aprobatą zainteresowanej Strony;
- (g) każda ze Stron nie wymieniona w załączniku I może, w swym dokumencie ratyfikacyjnym, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia, albo kiedykolwiek później, zawiadomić depozytariusza o zamiarze przyjęcia zobowiązań wymienionych w punktach (a) i (b). Depozytariusz będzie informował innych sygnatariuszy i Strony o każdym takim zawiadomieniu.
- vidually or jointly to their 1990 levels these anthropogenic emissions of carbon dioxide and other greenhouse gases not controlled by the Montreal Protocol. This information will be reviewed by the Conference of the Parties, at its first session and periodically thereafter, in accordance with Article 7;
- (c) Calculations of emissions by sources and removals by sinks of greenhouse gases for the purposes of subparagraph (b) above should take into account the best available scientific knowledge, including of the effective capacity of sinks and the respective contributions of such gases to climate change. The Conference of the Parties shall consider and agree on methodologies for these calculations at its first session and review them regularly thereafter;
- (d) The Conference of the Parties shall, at its first session, review the adequacy of subparagraphs (a) and (b) above. Such review shall be carried out in the light of the best available scientific information and assessment on climate change and its impacts, as well as relevant technical, social and economic information. Based on this review, the Conference of the Parties shall take appropriate action, which may include the adoption of amendments to the commitments in subparagraphs (a) and (b) above. The Conference of the Parties, at its first session, shall also take decisions regarding criteria for joint implementation as indicated in subparagraph (a) above. A second review of subparagraphs (a) and (b) shall take place not later than 31 December 1998, and thereafter at regular intervals determined by the Conference of the Parties, until the objective of the Convention is met;
- (e) Each of these Parties shall:
- (i) coordinate as appropriate with other such Parties, relevant economic and administrative instruments developed to achieve the objective of the Convention; and
- (ii) identify and periodically review its own policies and practices which encourage activities that lead to greater levels of anthropogenic emissions of greenhouse gases not controlled by the Montreal Protocol than would otherwise occur;
- (f) The Conference of the Parties shall review, not later than 31 December 1998, available information with a view to taking decisions regarding such amendments to the lists in annexes I and II as may be appropriate, with the approval of the Party concerned;
- (g) Any Party not included in annex I may, in its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, or at any time thereafter, notify the Depositary that it intends to be bound by subparagraphs (a) and (b) above. The Depositary shall inform the other signatories and Parties of any such notification.

3. Państwa-Strony rozwinięte i inne Strony rozwinięte wymienione w załączniku II zapewnią nowe i dodatkowe źródła finansowania dla pełnego pokrycia uzgodnionych kosztów poniesionych przez Państwa-Strony rozwijające się w ramach wypełniania zobowiązań określonych w artykule 12 ustęp 1. Strony te zapewnią również źródła finansowania, włączając w to środki finansowe na przekazywanie technologii, niezbędnych dla Państw-Stron rozwijających się do pełnego pokrycia przez nie uzgodnionych wzrastających kosztów wdrażania przedsięwzięć wymienionych w ustępie 1 niniejszego artykułu i uzgodnionych między Państwem-Stroną rozwijającą się a jednostką międzynarodową lub jednostkami, o których mowa w artykule 11, zgodnie z tym artykułem. Przy wdrażaniu tych zobowiązań powinno się brać pod uwagę potrzebę adekwatności i przewidywalności w przepływie funduszy oraz znaczenie właściwego podziału obciążeń między Państwami Stronami rozwiniętymi.

4. Państwa Strony rozwinięte i inne Strony rozwinięte wymienione w załączniku II będą również wspomagać te Państwa-Strony rozwijające się, które są szczególnie narażone na niekorzystne skutki zmian klimatu, w pokryciu kosztów adaptacji do tych niekorzystnych skutków.

5. Państwa-Strony rozwinięte i inne Strony rozwinięte wymienione w załączniku II będą podejmować wszelkie możliwe kroki, aby popierać, ułatwiać i finansować, w zależności od tego, co będzie bardziej właściwe, transfer i udostępnianie nieszkodliwych dla środowiska technologii i know-how innym Stronom, zwłaszcza Państwom-Stronom rozwijającym się, aby umożliwić im wprowadzenie w życie postanowień konwencji. W tym procesie Państwa-Strony rozwinięte będą wspierać pobudzenie i rozwój własnych, wewnętrznych możliwości i technologii Państw-Stron rozwijających się. Inne Strony i organizacje mogą również pomagać przy ułatwianiu przekazywania takich technologii, jeśli posiadają odpowiednie możliwości.

6. Konferencja Stron dopuści pewien stopień elastyczności przy wdrażaniu zobowiązań określonych w ustępie 2, w stosunku do Stron wymienionych w załączniku I, w których trwa proces przechodzenia do gospodarki rynkowej, aby zwiększyć możliwości tych Stron do zajmowania się zmianami klimatu, uwzględniając jako punkt odniesienia historyczny poziom emisji antropogenicznych gazów cieplarnianych, nie objętych kontrolą przez Protokół montrealiski.

7. Stopień, do jakiego Państwa-Strony rozwijające się będą skutecznie realizować zobowiązania wynikające z niniejszej konwencji, będzie uzależniony od efektywnego wdrażania przez Państwa-Strony rozwinięte swych zobowiązań określonych w niniejszej konwencji, odnoszących się do zasobów finansowych i transferu technologii, biorąc w pełni pod uwagę, że rozwój społeczny i ekonomiczny oraz wykorzenienie ubóstwa są pierwszymi i nadrzędnymi priorytetami Państw-Stron rozwijających się.

3. The developed country Parties and other developed Parties included in annex II shall provide new and additional financial resources to meet the agreed full costs incurred by developing country Parties in complying with their obligations under Article 12, paragraph 1. They shall also provide such financial resources, including for the transfer of technology, needed by the developing country Parties to meet the agreed full incremental costs of implementing measures that are covered by paragraph 1 of this Article and that are agreed between a developing country Party and the international entity or entities referred to in Article 11, in accordance with that Article. The implementation of these commitments shall take into account the need for adequacy and predictability in the flow of funds and the importance of appropriate burden sharing among the developed country Parties.

4. The developed country Parties and other developed Parties included in annex II shall also assist the developing country Parties that are particularly vulnerable to the adverse effects of climate change in meeting costs of adaptation to those adverse effects.

5. The developed country Parties and other developed Parties included in annex II shall take all practicable steps to promote, facilitate and finance, as appropriate, the transfer of, or access to, environmentally sound technologies and know-how to other Parties, particularly developing country Parties, to enable them to implement the provisions of the Convention. In this process, the developed country Parties shall support the development and enhancement of endogenous capacities and technologies of developing country Parties. Other Parties and organizations in a position to do so may also assist in facilitating the transfer of such technologies.

6. In the implementation of their commitments under paragraph 2 above, a certain degree of flexibility shall be allowed by the Conference of the Parties to the Parties included in annex I undergoing the process of transition to a market economy, in order to enhance the ability of these Parties to address climate change, including with regard to the historical level of anthropogenic emissions of greenhouse gases not controlled by the Montreal Protocol chosen as a reference.

7. The extent to which developing country Parties will effectively implement their commitments under the Convention will depend on the effective implementation by developed country Parties of their commitments under the Convention related to financial resources and transfer of technology and will take fully into account that economic and social development and poverty eradication are the first and overriding priorities of the developing country Parties.

8. Przy wdrażaniu zobowiązań wynikających z niniejszego artykułu Strony zwrócą szczególną uwagę na działania, jakie w ramach konwencji są konieczne, uwzględniając działania odnoszące się do finansowania, ubezpieczenia i transferu technologii dla zaspokojenia specyficznych potrzeb i obaw Państw-Stron rozwijających się, wynikających z negatywnych skutków zmian klimatu i (lub) wpływu realizacji środków reagowania, w szczególności odnoszących się do:

- (a) małych państw położonych na wyspach;
- (b) państw z nisko położonymi obszarami nadbrzeżnymi;
- (c) państw z obszarami suchymi lub półsuchymi, obszarami zalesionymi i podatnymi na wyniszczenie lasów;
- (d) państw z obszarami podatnymi na klęski żywiołowe;
- (e) państw z obszarami podatnymi na susze i pustynnienie;
- (f) państw, w których występuje wysoki stopień zanieczyszczenia atmosfery w miastach;
- (g) państw z obszarami o wrażliwych ekosystemach, włączając w to ekosystemy górskie;
- (h) państw, których gospodarki są w znacznym stopniu uzależnione od dochodów z produkcji, przetwórstwa, eksportu i (lub) zużycia surowców energetycznych oraz energochłonnych wyrobów; oraz
- (i) państw nie posiadających dostępu do morza i państw tranzytowych.

Ponadto Konferencja Stron może podjąć działania, jakie uzna za właściwe, zgodnie z niniejszym ustępem.

9. Strony będą w pełni uwzględniać specyficzne potrzeby i specjalne sytuacje państw najstabilniej rozwiniętych w ich działaniach odnoszących się do finansowania i transferu technologii.

10. Strony będą brać pod uwagę, zgodnie z artykułem 10, przy wdrażaniu zobowiązań wynikających z niniejszej konwencji, sytuację Stron, zwłaszcza Państw-Stron rozwijających się, których gospodarka jest narażona na negatywne skutki wdrażania środków przeciwdziałania zmianom klimatu. Odnosi się to szczególnie do Stron, których gospodarka jest w znacznym stopniu uzależniona od dochodów z produkcji, przetwórstwa, eksportu i (lub) zużycia surowców energetycznych i związanej z tym energochłonności wyrobów i (lub) zużycia surowców energetycznych, których zastąpienie innymi źródłami energii stanowiłoby dla tych Stron poważną trudność.

Artykuł 5

Badania i systematyczne obserwacje

Wypełniając zobowiązania określone w artykule 4 ustęp 1(g), Strony będą:

- (a) wspierać i dalej rozwijać, jeśli to jest właściwe, międzynarodowe i międzyrządowe programy

8. In the implementation of the commitments in this Article, the Parties shall give full consideration to what actions are necessary under the Convention, including actions related to funding, insurance and the transfer of technology, to meet the specific needs and concerns of developing country Parties arising from the adverse effects of climate change and/or the impact of the implementation of response measures, especially on:

- (a) Small island countries;
- (b) Countries with low-lying coastal areas;
- (c) Countries with arid and semi-arid areas, forested areas and areas liable to forest decay;
- (d) Countries with areas prone to natural disasters;
- (e) Countries with areas liable to drought and desertification;
- (f) Countries with areas of high urban atmospheric pollution;
- (g) Countries with areas with fragile ecosystems, including mountainous ecosystems;
- (h) Countries whose economies are highly dependent on income generated from the production, processing and export, and/or on consumption of fossil fuels and associated energy-intensive products; and
- (i) Land-locked and transit countries.

Further, the Conference of the Parties may take actions, as appropriate, with respect to this paragraph.

9. The Parties shall take full account of the specific needs and special situations of the least developed countries in their actions with regard to funding and transfer of technology.

10. The Parties shall, in accordance with Article 10, take into consideration in the implementation of the commitments of the Convention the situation of Parties, particularly developing country Parties, with economies that are vulnerable to the adverse effects of the implementation of measures to respond to climate change. This applies notably to Parties with economies that are highly dependent on income generated from the production, processing and export, and/or consumption of fossil fuels and associated energy-intensive products and/or the use of fossil fuels for which such Parties have serious difficulties in switching to alternatives.

Article 5

Research and systematic observation

In carrying out their commitments under Article 4, paragraph 1 (g), the Parties shall:

- (a) Support and further develop, as appropriate, international and intergovernmental programmes

- i sieci lub organizacje, mające na celu określanie, prowadzenie, ocenianie i finansowanie badań, gromadzenie danych i prowadzenie systematycznych obserwacji, zwracając przy tym uwagę na potrzebę minimalizowania dublowania działań;
- (b) wspierać międzynarodowe i międzyrządowe wysiłki w celu doskonalenia systematycznych obserwacji oraz możliwości i efektywności badań naukowych i technicznych szczególnie w państwach rozwijających się, jak również celem promowania dostępu do danych i analiz otrzymywanych z obszarów położonych poza narodową jurysdykcją i ich wymiany, oraz
- (c) brać pod uwagę szczególne problemy i potrzeby państw rozwijających się i współpracować przy ulepszaniu ich własnych możliwości i efektywności w celu ich uczestniczenia w wysiłkach, o których mowa w punktach (a) i (b).

Artykuł 6

Edukacja, szkolenie i świadomość społeczna

Wypełniając zobowiązania określone w artykule 4 ustęp 1(i), Strony będą:

- (a) popierać i ułatwiać na szczeblu państwowym oraz, jeśli jest to właściwe, subregionalnym i regionalnym, i zgodnie z państwowymi przepisami prawnymi i regulacjami oraz w ramach ich odpowiednich możliwości:
- (i) rozwój i wdrażanie programów edukacyjnych i świadomości społecznej w sprawie zmian klimatu i ich skutków,
- (ii) powszechny dostęp do informacji na temat zmian klimatu i ich skutków,
- (iii) powszechny udział w działaniach dotyczących zmian klimatu i ich skutków i rozwijać odpowiednie reagowanie oraz
- (iv) szkolenie personelu naukowego, technicznego i zarządzającego;
- (b) współdziałać i popierać, na poziomie międzynarodowym oraz tam, gdzie jest to właściwe, przy zaangażowaniu istniejących organów:
- (i) rozwój i wymianę materiałów służących edukacji i podnoszeniu świadomości społecznej w sprawie zmian klimatu i ich skutków oraz
- (ii) rozwój i wdrażanie programów edukacyjnych i szkoleniowych, uwzględniając umacnianie krajowych instytucji i wymianę lub wspieranie personelu w celu szkolenia fachowców w tej dziedzinie, w szczególności dla państw rozwijających się.

Artykuł 7

Konferencja Stron

1. Niniejszym ustanawia się Konferencję Stron.
2. Konferencja Stron, jako najwyższy organ niniejszej konwencji, będzie regularnie dokonywała prze-

and networks or organizations aimed at defining, conducting, assessing and financing research, data collection and systematic observation, taking into account the need to minimize duplication of effort;

- (b) Support international and intergovernmental efforts to strengthen systematic observation and national scientific and technical research capacities and capabilities, particularly in developing countries, and to promote access to, and the exchange of, data and analyses thereof obtained from areas beyond national jurisdiction; and
- (c) Take into account the particular concerns and needs of developing countries and cooperate in improving their endogenous capacities and capabilities to participate in the efforts referred to in subparagraphs (a) and (b) above.

Article 6

Education, training and public awareness

In carrying out their commitments under Article 4, paragraph 1 (i), the Parties shall:

- (a) Promote and facilitate at the national and, as appropriate, subregional and regional levels, and in accordance with national laws and regulations, and within their respective capacities:
- (i) the development and implementation of educational and public awareness programmes on climate change and its effects;
- (ii) public access to information on climate change and its effects;
- (iii) public participation in addressing climate change and its effects and developing adequate responses; and
- (iv) training of scientific, technical and managerial personnel;
- (b) Cooperate in and promote, at the international level, and, where appropriate, using existing bodies:
- (i) the development and exchange of educational and public awareness material on climate change and its effects; and
- (ii) the development and implementation of education and training programmes, including the strengthening of national institutions and the exchanger or secondment of personnel to train experts in this field, in particular for developing countries.

Article 7

Conference of the Parties

1. A Conference of the Parties is hereby established.
2. The Conference of the Parties, as the supreme body of this Convention, shall keep under regular re-

glądu realizacji postanowień konwencji i wszelkich związanych z nią instrumentów prawnych, które mogą być przyjęte przez Konferencję Stron, oraz podejmie, w ramach swych kompetencji, decyzje konieczne do popierania efektywnej realizacji postanowień konwencji. W tym celu Konferencja będzie:

- (a) okresowo oceniać stan zobowiązań Stron i instytucjonalnych uregulowań określonych w konwencji, w świetle celu konwencji oraz doświadczeń zdobytych w procesie wdrażania i rozwoju nauki i wiedzy technologicznej;
- (b) popierać i ułatwiać wymianę informacji na temat działań podjętych przez Strony w sprawie zmian klimatu i ich skutków, biorąc pod uwagę niejednakowe okoliczności, stopnie odpowiedzialności i możliwości Stron oraz ich odpowiednie zobowiązania wynikające z niniejszej konwencji;
- (c) ułatwiać, na wniosek dwóch lub więcej Stron, koordynację środków podjętych przez nie dla zapobiegania zmianom klimatu i ich skutkom, biorąc pod uwagę niejednakowe okoliczności, stopnie odpowiedzialności i możliwości Stron oraz ich odpowiednie zobowiązania w ramach niniejszej konwencji;
- (d) popierać i wytyczać, zgodnie z celem i postanowieniami konwencji, rozwój i okresowe udoskonalanie porównywalnych metodologii, które powinny być uzgadniane przez Konferencję Stron, między innymi w celu przygotowania inwentaryzacji emisji gazów cieplarnianych według źródeł i ich usuwania przez pochłaniacze oraz w celu oceny efektywności środków mających za zadanie ograniczenie emisji i zwiększenie stopnia usuwania tych gazów;
- (e) oceniać, w oparciu o wszelkie dostępne jej informacje, zgodnie z postanowieniami konwencji, wdrażanie postanowień konwencji przez Strony, ogólne efekty środków podejmowanych zgodnie z konwencją, szczególnie efekty w dziedzinie środowiska, gospodarcze i społeczne, jak również ich skumulowane oddziaływania oraz postęp w osiągnięciu celów konwencji;
- (f) rozpatrywać i przyjmować okresowe sprawozdania na temat wdrażania konwencji i zapewniać ich publikację;
- (g) formułować zalecenia we wszelkich sprawach niezbędnych do wdrażania konwencji;
- (h) dążyć do zabezpieczenia źródeł finansowania zgodnie z artykułem 4 ustępy 3, 4 i 5 oraz artykułem 11;
- (i) powoływać takie organy pomocnicze, jakie zostaną uznane za niezbędne do realizacji konwencji;
- (j) oceniać sprawozdania przedkładane przez jej organy pomocnicze i udzielać im wytycznych;
- (k) ustalać i przyjmować, w drodze consensusu, zasady proceduralne i zasady finansowe dla Konferencji i dla każdego organu pomocniczego;
- (l) poszukiwać i wykorzystywać tam, gdzie to jest właściwe, usługi i współpracę oraz informacje

view the implementation of the Convention and any related legal instruments that the Conference of the Parties may adopt, and shall make, within its mandate, the decisions necessary to promote the effective implementation of the Convention. To this end, it shall:

- (a) Periodically examine the obligations of the Parties and the institutional arrangements under the Convention, in the light of the objective of the Convention, the experience gained in its implementation and the evolution of scientific and technological knowledge;
- (b) Promote and facilitate the exchange of information on measures adopted by the Parties to address climate change and its effects, taking into account the differing circumstances, responsibilities and capabilities of the Parties and their respective commitments under the Convention;
- (c) Facilitate, at the request of two or more Parties, the coordination of measures adopted by them to address climate change and its effects, taking into account the differing circumstances, responsibilities and capabilities of the Parties and their respective commitments under the Convention;
- (d) Promote and guide, in accordance with the objective and provisions of the Convention, the development and periodic refinement of comparable methodologies, to be agreed on by the Conference of the Parties, *inter alia*, for preparing inventories of greenhouse gas emissions by sources and removals by sinks, and for evaluating the effectiveness of measures to limit the emissions and enhance the removals of these gases;
- (e) Assess, on the basis of all information made available to it in accordance with the provisions of the Convention, the implementation of the Convention by the Parties, the overall effects of the measures taken pursuant to the Convention, in particular environmental, economic and social effects as well as their cumulative impacts and the extent to which progress toward the objective of the Convention is being achieved;
- (f) Consider and adopt regular reports on the implementation of the Convention and ensure their publication;
- (g) Make recommendations on any matters necessary for the implementation of the Convention;
- (h) Seek to mobilize financial resources in accordance with Article 4, paragraphs 3, 4 and 5, and Article 11;
- (i) Establish such subsidiary bodies as are deemed necessary for the implementation of the Convention;
- (j) Review reports submitted by its subsidiary bodies and provide guidance to them;
- (k) Agree upon and adopt, by consensus, rules of procedure and financial rules for itself and for any subsidiary bodies;
- (l) Seek and utilize, where appropriate, the services and cooperation of, and information provided

przekazywane przez kompetentne organizacje międzynarodowe oraz organy międzyrządowe i pozarządowe oraz

- (m) spełniać takie inne funkcje, jakie są wymagane dla osiągnięcia celu konwencji, jak również wszelkie inne funkcje wyznaczone Konferencji na podstawie konwencji.

3. Konferencja Stron na swej pierwszej sesji przyjmie własne zasady proceduralne oraz organów pomocniczych, powołanych w ramach konwencji, które uwzględnią procedury podejmowania decyzji w sprawach nie objętych jeszcze procedurami podejmowania decyzji określonymi w konwencji. Procedury takie mogą wymagać określonej większości dla przyjęcia poszczególnych decyzji.

4. Pierwsza sesja Konferencji Stron będzie zwołana przez Tymczasowy Sekretariat, o którym mowa w artykule 21, i odbędzie się nie później niż po upływie roku od daty wejścia konwencji w życie. Później sesje zwyczajne Konferencji Stron będą się odbywały co rok, jeśli Konferencja Stron nie zadecyduje inaczej.

5. Sesje nadzwyczajne Konferencji Stron będą się odbywały w takich innych terminach, w jakich może to być uznane za konieczne przez Konferencję, albo na pisemną prośbę którejkolwiek ze Stron, pod warunkiem że w ciągu sześciu miesięcy od zawiadomienia na piśmie Stron przez Sekretariat o prośbie uzyska ona poparcie co najmniej jednej trzeciej Stron.

6. Organizacja Narodów Zjednoczonych, jej wyspecjalizowane agencje i Międzynarodowa Agencja Energii Atomowej, jak również każde państwo członkowskie tych organizacji lub występujące w nich jako obserwator, które nie jest Stroną konwencji, może być reprezentowane na sesjach Konferencji Stron w charakterze obserwatora. Każdy organ lub agencja, narodowa czy międzynarodowa, rządowa lub pozarządowa, która jest kompetentna w dziedzinach objętych konwencją i która poinformowała Sekretariat o swoim życzeniu, aby być reprezentowaną na sesji Konferencji Stron w charakterze obserwatora, może być dopuszczona, jeśli co najmniej jedna trzecia Stron obecnych nie sprzeciwi się temu. Dopuszczenie i udział obserwatorów zostaną określone w zasadach proceduralnych, które przyjmie Konferencja Stron.

by, competent international organizations and inter-governmental and non-governmental bodies; and

- (m) Exercise such other functions as are required for the achievement of the objective of the Convention as well as all other functions assigned to it under the Convention.

3. The Conference of the Parties shall, at its first session, adopt its own rules of procedure as well as those of the subsidiary bodies established by the Convention, which shall include decision-making procedures for matters not already covered by decision-making procedures stipulated in the Convention. Such procedures may include specified majorities required for the adoption of particular decisions.

4. The first session of the Conference of the Parties shall be convened by the interim secretariat referred to in Article 21 and shall take place not later than one year after the date of entry into force of the Convention. Thereafter, ordinary sessions of the Conference of the Parties shall be held every year unless otherwise decided by the Conference of the Parties.

5. Extraordinary sessions of the Conference of the Parties shall be held at such other times as may be deemed necessary by the Conference, or at the written request of any Party, provided that, within six months of the request being communicated to the Parties by the secretariat, it is supported by at least one-third of the Parties.

6. The United Nations, its specialized agencies and the International Atomic Energy Agency, as well as any State member thereof or observers thereto not Party to the Convention, may be represented at sessions of the Conference of the Parties as observers. Any body or agency, whether national or international, governmental or non-governmental, which is qualified in matters covered by the Convention, and which has informed the secretariat of its wish to be represented at a session of the Conference of the Parties as an observer, may be so admitted unless at least one-third of the Parties present object. The admission and participation of observers shall be subject to the rules of procedure adopted by the Conference of the Parties.

Artykuł 8 Sekretariat

Article 8 Secretariat

1. Niniejszym ustanawia się Sekretariat.
2. Do zadań Sekretariatu należeć będzie:
 - (a) prowadzenie przygotowań do sesji Konferencji Stron i jej organów pomocniczych, utworzonych w ramach konwencji, oraz zapewnienie im niezbędnej obsługi;
 - (b) gromadzenie i przekazywanie przedkładanych mu sprawozdań,

1. A secretariat is hereby established.
2. The functions of the secretariat shall be:
 - (a) To make arrangements for sessions of the Conference of the Parties and its subsidiary bodies established under the Convention and to provide them with services as required;
 - (b) To compile and transmit reports submitted to it;

- (c) ułatwianie Stronom, zwłaszcza Państwom-Stronom rozwijającym się, na ich wniosek, gromadzenia i przekazywania wymaganych informacji, zgodnie z postanowieniami konwencji;
- (d) przygotowywanie sprawozdań z jego działań i przedstawianie ich Konferencji Stron;
- (e) zapewnianie niezbędnej koordynacji z sekretariatami innych odpowiednich międzynarodowych organów;
- (f) podejmowanie, pod ogólnym kierownictwem Konferencji Stron, takich administracyjnych i kontraktowych przedsięwzięć, jakie mogą być wymagane dla efektywnego wypełniania jego funkcji, oraz
- (g) pełnienie innych zadań Sekretariatu wyszczególnionych w konwencji i w każdym z jej protokołów oraz wszelkich innych zadań, które mogą być określone przez Konferencję Stron.

3. Konferencja Stron, na swej pierwszej sesji, wyznaczy stały Sekretariat i dokona przygotowań do jego funkcjonowania.

Artykuł 9

Pomocniczy organ do spraw doradztwa naukowego i technicznego

1. Niniejszym ustanawia się pomocniczy organ do spraw doradztwa naukowego i technicznego w celu zapewnienia Konferencji Stron i, jeśli będzie to właściwe, innym jej organom pomocniczym aktualnej informacji i doradztwa w sprawach naukowych i technicznych związanych z konwencją. Udział w pracach tego organu będzie otwarty dla wszystkich Stron i będzie multidyscyplinarny. W jego skład będą wchodzić przedstawiciele rządów kompetentni w odnośnej dziedzinie ekspertyzy. Będzie on regularnie informował Konferencję Stron o wszelkich aspektach jego prac.

2. Pod kierownictwem Konferencji Stron i wzorując się na istniejących kompetentnych organach międzynarodowych organ ten będzie:

- (a) dokonywał ocen stanu wiedzy naukowej dotyczącej zmian klimatu i ich skutków;
- (b) przygotowywał naukowe oceny efektów działań podejmowanych dla realizacji postanowień konwencji;
- (c) określał innowacyjne, skuteczne technologie oraz know-how, a także doradzał w sprawach metod i środków promujących rozwój i (lub) transfer takich technologii;
- (d) zapewniał doradztwo w sprawach programów naukowych, współpracy międzynarodowej w badaniach i rozwoju, dotyczących zmian klimatu, jak również w sprawach metod i środków wspierania rozwoju własnych możliwości w krajach rozwijających się, oraz
- (e) odpowiadał na pytania dotyczące kwestii naukowych, technicznych i metodologicznych, które

- (c) To facilitate assistance to the Parties, particularly developing country Parties, on request, in the compilation and communication of information required in accordance with the provisions of the Convention;
- (d) To prepare reports on its activities and present them to the Conference of the Parties;
- (e) To ensure the necessary coordination with the secretariats of other relevant international bodies;
- (f) To enter, under the overall guidance of the Conference of the Parties, into such administrative and contractual arrangements as may be required for the effective discharge of its functions; and
- (g) To perform the other secretariat functions specified in the Convention and in any of its protocols and such other functions as may be determined by the Conference of the Parties.

3. The Conference of the Parties, at its first session, shall designate a permanent secretariat and make arrangements for its functioning.

Article 9

Subsidiary body for scientific and technological advice

1. A subsidiary body for scientific and technological advice is hereby established to provide the Conference of the Parties and, as appropriate, its other subsidiary bodies with timely information and advice on scientific and technological matters relating to the Convention. This body shall be open to participation by all Parties and shall be multidisciplinary. It shall comprise government representatives competent in the relevant field of expertise. It shall report regularly to the Conference of the Parties on all aspects of its work.

2. Under the guidance of the Conference of the Parties, and drawing upon existing competent international bodies, this body shall:

- (a) Provide assessments of the state of scientific knowledge relating to climate change and its effects;
- (b) Prepare scientific assessments on the effects of measures taken in the implementation of the Convention;
- (c) Identify innovative, efficient and state-of-the-art technologies and know-how and advise on the ways and means of promoting development and/or transferring such technologies;
- (d) Provide advice on scientific programmes, international cooperation in research and development related to climate change, as well as on ways and means of supporting endogenous capacity-building in developing countries; and
- (e) Respond to scientific, technological and methodological questions that the Conference of the

Konferencja Stron i jej organy pomocnicze mogą zlecić temu organowi.

3. Funkcje i zakres kompetencji tego organu mogą być dalej modyfikowane przez Konferencję Stron.

Artykuł 10

Pomocniczy organ do spraw wdrażania

1. Niniejszym ustanawia się pomocniczy organ do spraw wdrażania w celu wspierania Konferencji Stron w ocenie i dokonywaniu przeglądów efektywności wdrażania konwencji. Uczestnictwo w pracach tego organu będzie otwarte dla wszystkich Stron i w skład jego będą wchodzić przedstawiciele rządów, którzy są ekspertami w kwestiach związanych ze zmianami klimatu. Organ ten będzie regularnie przekazywał sprawozdania Konferencji Stron w sprawach wszystkich aspektów związanych z jego działalnością.

2. Pod kierownictwem Konferencji Stron organ ten będzie:

- (a) rozpatrywał informacje przekazywane zgodnie z artykułem 12 ustęp 1 w celu oceny ogólnych skutków przedsięwzięć podejmowanych przez Strony, w świetle najnowszych ocen naukowych dotyczących zmian klimatu;
- (b) rozpatrywał informacje, przekazywane zgodnie z artykułem 12 ustęp 2, w celu wsparcia Konferencji Stron w przeprowadzaniu przeglądów określonych w artykule 4 ustęp 2 (d) oraz
- (c) wspierał Konferencję Stron, jeśli to będzie właściwe, w zakresie przygotowania i wdrażania jej decyzji.

Artykuł 11

Mechanizm finansowania

1. Niniejszym określa się mechanizm zapewniania źródeł finansowania na bazie subwencji lub koncesji, uwzględniając w tym transfer technologii. Będzie on funkcjonował pod nadzorem i przy odpowiedzialności wobec Konferencji Stron, która będzie decydować w sprawach polityki, priorytetów programowych oraz kryteriów wyboru odnoszących się do konwencji. Działania mechanizmów będą powierzone jednej lub więcej istniejącym jednostkom międzynarodowym.

2. Mechanizm finansowania będzie miał sprawiedliwą i zrównoważoną reprezentację wszystkich Stron, ustaloną według przejrzystego systemu zarządzania.

3. Konferencja Stron oraz jednostka lub jednostki, którym powierzono realizację mechanizmu finansowania, będą działać w sposób przynoszący efekty zgodnie z powyższymi ustępami, które będą uwzględniać, co następuje:

- (a) sposób zagwarantowania, że finansowane projekty ukierunkowane na zmiany klimatu są zgodne z polityką, programowymi priorytetami i kryte-

Parties and its subsidiary bodies may put to the body.

3. The functions and terms of reference of this body may be further elaborated by the Conference of the Parties.

Article 10

Subsidiary body for implementation

1. A subsidiary body for implementation is hereby established to assist the Conference of the Parties in the assessment and review of the effective implementation of the Convention. This body shall be open to participation by all Parties and comprise government representatives who are experts on matters related to climate change. It shall report regularly to the Conference of the Parties on all aspects of its work.

2. Under the guidance of the Conference of the Parties, this body shall:

- (a) Consider the information communicated in accordance with Article 12, paragraph 1, to assess the overall aggregated effect of the steps taken by the Parties in the light of the latest scientific assessments concerning climate change;
- (b) Consider the information communicated in accordance with Article 12, paragraph 2, in order to assist the Conference of the Parties in carrying out the reviews required by Article 4, paragraph 2 (d); and
- (c) Assist the Conference of the Parties, as appropriate, in the preparation and implementation of its decisions.

Article 11

Financial mechanism

1. A mechanism for the provision of financial resources on a grant or concessional basis, including for the transfer of technology, is hereby defined. It shall function under the guidance of and be accountable to the Conference of the Parties, which shall decide on its policies, programme priorities and eligibility criteria related to this Convention. Its operation shall be entrusted to one or more existing international entities.

2. The financial mechanism shall have an equitable and balanced representation of all Parties within a transparent system of governance.

3. The Conference of the Parties and the entity or entities entrusted with the operation of the financial mechanism shall agree upon arrangements to give effect to the above paragraphs, which shall include the following:

- (a) Modalities to ensure that the funded projects to address climate change are in conformity with the policies, programme priorities and eligibility

riami wyboru ustanowionymi przez Konferencję Stron,

- (b) tryb, w którego wyniku poszczególne decyzje finansowe może być ponownie rozpatrzona w świetle tej polityki, programowych priorytetów i kryteriów wyboru;
- (c) zabezpieczenie regularnego informowania Konferencji Stron przez jednostkę lub jednostki o działaniach finansowych, zgodne z wymogiem odpowiedzialności określonej w ustępie 1 oraz
- (d) określenie w przewidywalny i możliwy do stwierdzenia sposób wielkości funduszy, dostępnych i niezbędnych do wdrażania niniejszej konwencji, jak również warunków, na jakich wielkość ta będzie okresowo weryfikowana.

4. Konferencja Stron poczyni przygotowania do wdrożenia wyżej wymienionych postanowień na swej pierwszej sesji, oceniając i biorąc pod uwagę przejściowe postanowienia, o których mowa w artykule 21 ustęp 3, oraz zadecyduje, czy te tymczasowe przygotowania powinny być utrzymane. W ciągu 4 lat od tego czasu Konferencja Stron dokona przeglądu mechanizmu finansowania i podejmie odpowiednie środki.

5. Państwa-Strony rozwinięte mogą również zabezpieczyć, zaś Państwa-Strony rozwijające się mogą wykorzystać zasoby finansowe dotyczące wdrożenia konwencji w trybie dwustronnym, regionalnym oraz wielostronnym.

Artykuł 12

Przekazywanie informacji dotyczących wdrażania

1. Zgodnie z artykułem 4 ustęp 1 każda ze Stron będzie przekazywała Konferencji Stron, za pośrednictwem Sekretariatu, następujące elementy informacji:

- (a) krajowe dane statystyczne odnoszące się do antropogenicznych emisji wszystkich gazów cieplarnianych według ich źródeł oraz usuwania przez pochłaniacze, nie objętych kontrolą przez Protokół montrealski, do takiego stopnia, na jaki pozwala zdolność danej Strony, przy zastosowaniu porównywalnych metodologii, które powinny być poparte i uzgodnione przez Konferencję Stron;
- (b) ogólny opis przedsięwzięć podjętych lub przewidzianych przez Stronę dla wdrożenia konwencji oraz
- (c) wszelkie inne informacje, które Strona uzna za przydatne dla osiągnięcia celu konwencji i za odpowiednie do przekazania, uwzględniając, jeśli to możliwe, materiał odnoszący się do określenia globalnych trendów emisji.

2. Każde Państwo-Strona rozwinięte oraz każda inna Strona wymieniona w załączniku I włączy do przekazywanego materiału następujące elementy informacji:

criteria established by the Conference of the Parties;

- (b) Modalities by which a particular funding decision may be reconsidered in light of these policies, programme priorities and eligibility criteria;
- (c) Provision by the entity or entities of regular reports to the Conference of the Parties on its funding operations, which is consistent with the requirement for accountability set out in paragraph 1 above; and
- (d) Determination in a predictable and identifiable manner of the amount of funding necessary and available for the implementation of this Convention and the conditions under which that amount shall be periodically reviewed.

4. The Conference of the Parties shall make arrangements to implement the above-mentioned provisions at its first session, reviewing and taking into account the interim arrangements referred to in Article 21, paragraph 3, and shall decide whether these interim arrangements shall be maintained. Within four years thereafter, the Conference of the Parties shall review the financial mechanism and take appropriate measures.

5. The developed country Parties may also provide and developing country Parties avail themselves of, financial resources related to the implementation of the Convention through bilateral, regional and other multilateral channels.

Article 12

Communication of information related to implementation

1. In accordance with Article 4, paragraph 1, each Party shall communicate to the Conference of the Parties, through the secretariat, the following elements of information:

- (a) A national inventory of anthropogenic emissions by sources and removals by sinks of all greenhouse gases not controlled by the Montreal Protocol, to the extent its capacities permit, using comparable methodologies to be promoted and agreed upon by the Conference of the Parties;
- (b) A general description of steps taken or envisaged by the Party to implement the Convention; and
- (c) Any other information that the Party considers relevant to the achievement of the objective of the Convention and suitable for inclusion in its communication, including, if feasible, material relevant for calculations of global emission trends.

2. Each developed country Party and each other Party included in annex I shall incorporate in its communication the following elements of information:

- (a) szczegółowy opis polityki i przedsięwzięć, które podjęto w celu realizacji zobowiązań w ramach artykułu 4 ustępy 2(a) i 2(b), oraz
- (b) wyraźny szacunek skutków, jakie polityka i działania, o których mowa w punkcie (a), będą miały dla antropogenicznej emisji gazów cieplarnianych według ich źródeł oraz ich usuwania przez pochłaniacze w okresie, o którym mowa w artykule 4 ustęp 2(a).
3. Ponadto każde Państwo-Strona rozwinięte oraz każda inna Strona wymieniona w załączniku II uwzględni szczegóły na temat środków zastosowanych zgodnie z artykułem 4 ustępy 3, 4 i 5.
4. Państwa-Strony rozwijające się mogą na zasadzie dobrowolności proponować projekty dla finansowania, uwzględniając specyficzne technologie, materiały, sprzęt, techniki i praktyki, niezbędne do realizacji takich projektów, ograniczenia emisji i wzrostu usuwania gazów cieplarnianych, jeśli jest to możliwe, łącznie z określeniem wszystkich wzrastających kosztów oraz oceną wynikających z tego korzyści.
5. Każde Państwo-Strona rozwinięte oraz każda inna Strona wymieniona w załączniku I rozpocznie swoje wstępne przekazywanie informacji w ciągu sześciu miesięcy od wejścia konwencji w życie dla danej Strony. Każda Strona nie wymieniona tamże rozpocznie wstępne przekazywanie informacji w ciągu trzech lat od wejścia konwencji w życie dla tej Strony lub w miarę dostępności źródeł finansowania, zgodnie z artykułem 4 ustęp 3. Państwa-Strony najstabilniej rozwinięte mogą rozpocząć przekazywanie swoich wstępnych informacji według własnego uznania. Częstotliwość kolejnych przekazywań informacji przez wszystkie Strony zostanie określona przez Konferencję Stron, z uwzględnieniem zróżnicowanego rozkładu działań, określonego w niniejszym ustępie.
6. Informacje przekazywane przez Strony zgodnie z niniejszym artykułem będą w możliwie najkrótszym terminie przesłane przez Sekretariat Konferencji Stron i każdemu zainteresowanemu organowi pomocniczemu. Procedury związane z przekazywaniem informacji mogą być zmienione przez Konferencję Stron, jeśli okaże się to niezbędne.
7. Poczynwszy od swej pierwszej sesji Konferencja Stron będzie czynić przygotowania do technicznego i finansowego wsparcia Państw-Stron rozwijających się, na ich wnioski, w gromadzeniu i przekazywaniu informacji zgodnie z niniejszym artykułem, jak również w ustalaniu technicznych i finansowych potrzeb związanych z proponowanymi projektami i środkami reagowania zgodnie z artykułem 4. Wsparcie takie może być udzielone przez inne Strony, przez kompetentne organizacje międzynarodowe i przez Sekretariat, jeśli będzie to właściwe.
8. Każda grupa Stron może, zgodnie z wytycznymi przyjętymi przez Konferencję Stron i po uprzedniej notyfikacji tego Konferencji Stron, wypełniając swe
- (a) A detailed description of the policies and measures that it has adopted to implement its commitment under Article 4, paragraphs 2 (a) and 2 (b); and
- (b) A specific estimate of the effects that the policies and measures referred to in subparagraph (a) immediately above will have on anthropogenic emissions by its sources and removals by its sinks of greenhouse gases during the period referred to in Article 4, paragraph 2 (a).
3. In addition, each developed country Party and each other developed Party included in annex II shall incorporate details of measures taken in accordance with Article 4, paragraphs 3, 4 and 5.
4. Developing country Parties may, on a voluntary basis, propose projects for financing, including specific technologies, materials, equipment, techniques or practices that would be needed to implement such projects, along with, if possible, an estimate of all incremental costs, of the reductions of emissions and increments of removals of greenhouse gases, as well as an estimate of the consequent benefits.
5. Each developed country Party and each other Party included in annex I shall make its initial communication within six months of the entry into force of the Convention for that Party. Each Party not so listed shall make its initial communication within three years of the entry into force of the Convention for that Party, or of the availability of financial resources in accordance with Article 4, paragraph 3. Parties that are least developed countries may make their initial communication at their discretion. The frequency of subsequent communications by all Parties shall be determined by the Conference of the Parties, taking into account the differentiated timetable set by this paragraph.
6. Information communicated by Parties under this Article shall be transmitted by the secretariat as soon as possible to the Conference of the Parties and to any subsidiary bodies concerned. If necessary, the procedures for the communication of information may be further considered by the Conference of the Parties.
7. From its first session, the Conference of the Parties shall arrange for the provision to developing country Parties of technical and financial support, on request, in compiling and communicating information under this Article, as well as in identifying the technical and financial needs associated with proposed projects and response measures under Article 4. Such support may be provided by other Parties, by competent international organizations and by the secretariat, as appropriate.
8. Any group of Parties may, subject to guidelines adopted by the Conference of the Parties, and to prior notification to the Conference of the Parties, make

zobowiązania, o których mowa w niniejszym artykule, przekazywać informacje wspólnie, pod warunkiem że takie przekazywanie będzie zawierało dane dotyczące wypełniania przez każdą z tych Stron z osobna zobowiązań wynikających z konwencji.

9. Otrzymane przez Sekretariat informacje zastrzeżone przez Stronę jako poufne, zgodnie z kryteriami ustalonymi przez Konferencję Stron, będą gromadzone przez Sekretariat w celu zachowania poufności, zanim zostaną udostępnione któremukolwiek z organów zaangażowanych w przekazywanie informacji i dokonywanie ich przeglądu.

10. Sekretariat opublikuje informacje napływające od Stron zgodnie z niniejszym artykułem wówczas, gdy zostaną one przekazane Konferencji Stron, zgodnie z ustępem 9 i bez uszczerbku dla możliwości którejkolwiek ze Stron do opublikowania swych informacji w dowolnym czasie.

Artykuł 13

Rozwiązywanie problemów dotyczących wdrażania konwencji

Konferencja Stron na swej pierwszej sesji rozpatrzy ustanowienie wielostronnego procesu konsultacyjnego, dostępnego dla Stron na ich prośbę, mającego na celu rozwiązywanie problemów odnoszących się do wdrażania konwencji.

Artykuł 14

Rozstrzygnięcie sporów

1. W przypadku sporu pomiędzy którymkolwiek dwiema lub większą liczbą Stron, dotyczącego interpretacji lub stosowania konwencji, zainteresowane Strony będą szukać rozwiązania sporu w drodze negocjacji lub w jakikolwiek inny wybrany przez siebie pokojowy sposób.

2. W trakcie ratyfikacji, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia do konwencji albo kiedykolwiek później Strona, nie będąca regionalną organizacją integracji gospodarczej, może oświadczyć w piśmie przekazanym depozytariuszowi, że w razie jakiegokolwiek sporu dotyczącego interpretacji lub stosowania konwencji uważa jako *ipso facto* obowiązkowe i nie wymagające specjalnego porozumienia, w stosunku do każdej Strony, która podejmie takie samo zobowiązanie:

- (a) przedłożenie sporu Międzynarodowemu Trybunałowi Sprawiedliwości i (lub)
- (b) zastosowanie arbitrażu zgodnie z procedurami, które będą przyjęte przez Konferencję Stron w najkrótszym praktycznie terminie i określone w załączniku dotyczącym arbitrażu.

Strona będąca regionalną organizacją integracji gospodarczej może złożyć oświadczenie z podobnym skutkiem w stosunku do arbitrażu, zgodnie z procedurami, o których mowa w punkcie (b).

a joint communication in fulfilment of their obligations under this Article, provided that such a communication includes information on the fulfilment by each of these Parties of its individual obligations under the Convention.

9. Information received by the secretariat that is designated by a Party as confidential, in accordance with criteria to be established by the Conference of the Parties, shall be aggregated by the secretariat to protect its confidentiality before being made available to any of the bodies involved in the communication and review of information.

10. Subject to paragraph 9 above, and without prejudice to the ability of any Party to make public its communication at any time, the secretariat shall make communications by Parties under this Article publicly available at the time they are submitted to the Conference of the Parties.

Article 13

Resolution of questions regarding implementation

The Conference of the Parties shall, at its first session, consider the establishment of a multilateral consultative process, available to Parties on their request, for the resolution of questions regarding the implementation of the Convention.

Article 14

Settlement of disputes

1. In the event of a dispute between any two or more Parties concerning the interpretation or application of the Convention, the Parties concerned shall seek a settlement of the dispute through negotiation or any other peaceful means of their own choice.

2. When ratifying, accepting, approving or acceding to the Convention, or at any time thereafter, a Party which is not a regional economic integration organization may declare in a written instrument submitted to the Depositary that, in respect of any dispute concerning the interpretation or application of the Convention, it recognizes as compulsory *ipso facto* and without special agreement, in relation to any Party accepting the same obligation:

- (a) Submission of the dispute to the International Court of Justice, and/or
- (b) Arbitration in accordance with procedures to be adopted by the Conference of the Parties as soon as practicable, in an annex on arbitration.

A Party which is a regional economic integration organization may make a declaration with like effect in relation to arbitration in accordance with the procedures referred to in subparagraph (b) above.

3. Oświadczenie, o którym mowa w ustępie 2, będzie pozostawać w mocy do czasu wygaśnięcia zgodnie z jego warunkami lub po upływie trzech miesięcy od chwili złożenia depozytariuszowi pisemnego oświadczenia o jego wycofaniu.

4. Nowe oświadczenie, stwierdzenie odwołania lub wygaśnięcie oświadczenia nie może w żaden sposób naruszać postępowania toczącego się w Międzynarodowym Trybunale Sprawiedliwości lub przed trybunałem arbitrażowym, jeśli strony sporu nie uzgodnią inaczej.

5. Odnośnie do działania określonego w ustępie 2, jeśli po upływie dwunastu miesięcy od chwili powiadomienia przez jedną ze Stron drugiej Strony, że zachodzi między nimi spór, zainteresowane Strony nie były w stanie rozstrzygnąć tego sporu środkami wymienionymi w ustępie 1, spór zostanie skierowany, na prośbę którejkolwiek ze stron w sporze, do pojednawstwa.

6. Komisja pojednawcza zostanie utworzona na prośbę jednej ze stron w sporze. Komisja ta będzie się składała z równej liczby członków powołanych przez każdą z zainteresowanych stron i przewodniczącego, który zostanie wybrany wspólnie przez członków powołanych przez każdą ze stron. Komisja ogłosi zalecane rozwiązanie, które strony przyjmą w dobrej wierze.

7. Dodatkowe procedury dotyczące pojednawstwa będą przyjęte przez Konferencję Stron w jak najkrótszym terminie i określone w załączniku dotyczącym pojednania.

8. Postanowienia niniejszego artykułu będą odnosić się do każdego instrumentu prawnego, który Konferencja Stron może przyjąć, jeśli ten instrument nie będzie stanowił inaczej.

Artykuł 15

Poprawki do konwencji

1. Każda ze Stron może zaproponować poprawki do konwencji.

2. Poprawki do konwencji będą przyjmowane na zwyczajnych sesjach Konferencji Stron. Tekst każdej proponowanej poprawki do konwencji będzie podany do wiadomości Stron przez Sekretariat przynajmniej na sześć miesięcy przed spotkaniem, na którym zostanie zaproponowane jego przyjęcie. Sekretariat przekaze również proponowane poprawki sygnatariuszom konwencji oraz depozytariuszowi do wiadomości.

3. Strony będą podejmować wszelkie wysiłki, aby osiągnąć porozumienie w sprawie każdej proponowanej poprawki do konwencji w drodze consensusu. Jeżeli wszelkie wysiłki na rzecz consensusu zostaną wyczerpane, a porozumienie nie zostanie osiągnięte, poprawka zostanie przyjęta ostatecznie w głosowaniu

3. A declaration made under paragraph 2 above shall remain in force until it expires in accordance with its terms or until three months after written notice of its revocation has been deposited with the Depositary.

4. A new declaration, a notice of revocation or the expiry of a declaration shall not in any way affect proceedings pending before the International Court of Justice or the arbitral tribunal, unless the parties to the dispute otherwise agree.

5. Subject to the operation of paragraph 2 above, if after twelve months following notification by one Party to another that a dispute exists between them, the Parties concerned have not been able to settle their dispute through the means mentioned in paragraph 1 above, the dispute shall be submitted, at the request of any of the parties to the dispute, to conciliation.

6. A conciliation commission shall be created upon the request of one of the parties to the dispute. The commission shall be composed of an equal number of members appointed by each party concerned and a chairman chosen jointly by the members appointed by each party. The commission shall render a recommendatory award, which the parties shall consider in good faith.

7. Additional procedures relating to conciliation shall be adopted by the Conference of the Parties, as soon as practicable, in an annex on conciliation.

8. The provisions of this Article shall apply to any related legal instrument which the Conference of the Parties may adopt, unless the instrument provides otherwise.

Article 15

Amendments to the Convention

1. Any Party may propose amendments to the Convention.

2. Amendments to the Convention shall be adopted at an ordinary session of the Conference of the Parties. The text of any proposed amendment to the Convention shall be communicated to the Parties by the secretariat at least six months before the meeting at which it is proposed for adoption. The secretariat shall also communicate proposed amendments to the signatories to the Convention and, for information, to the Depositary.

3. The Parties shall make every effort to reach agreement on any proposed amendment to the Convention by consensus. If all efforts at consensus have been exhausted, and no agreement reached, the amendment shall as a last resort be adopted by a three-fourths majority vote of the Parties present

większością trzech czwartych głosów Stron obecnych i głosujących na spotkaniu. Przyjęta poprawka zostanie podana do wiadomości przez Sekretariat depozytariuszowi, który roześle ją wszystkim Stronom do akceptacji.

4. Dokumenty przyjęcia poprawki będą złożone depozytariuszowi. Poprawka przyjęta zgodnie z ustępem 3 wejdzie w życie dla tych Stron, które ją przyjęły, po upływie dziewięćdziesiątego dnia od daty otrzymania przez depozytariusza dokumentu przyjęcia co najmniej od trzech czwartych Stron konwencji.

5. Poprawka wejdzie w życie dla każdej innej Strony dziewięćdziesiątego dnia od daty złożenia przez tę Stronę depozytariuszowi dokumentu przyjęcia omawianej poprawki.

6. W rozumieniu niniejszego artykułu wyrażenie „Strony obecne i głosujące” oznacza Strony obecne i oddające głos pozytywny lub negatywny.

Artykuł 16

Przyjmowanie i poprawianie załączników do konwencji

1. Załączniki do konwencji będą stanowić jej integralną część i, jeśli nie jest wyraźnie powiedziane inaczej, odniesienie się do konwencji stanowi jednocześnie odniesienie się do któregośkolwiek z jej załączników. Bez uszczerbku dla postanowień artykułu 14 ustępy 2(b) i 7 załączniki takie będą ograniczone do wykazów, form i każdego innego materiału natury opisowej o charakterze naukowym, technicznym, proceduralnym lub administracyjnym.

2. Załączniki do konwencji będą proponowane i przyjmowane zgodnie z procedurą określoną w artykuł 15 ustępy 2, 3 i 4.

3. Załącznik, który został przyjęty zgodnie z ustępem 2, wejdzie w życie dla wszystkich Stron konwencji w sześć miesięcy od daty powiadomienia tych Stron przez depozytariusza o przyjęciu załącznika, z wyjątkiem tych Stron, które w ciągu tych sześciu miesięcy powiadomiły depozytariusza na piśmie o nieprzyjęciu tego załącznika. Dla Stron, które wycofają swe powiadomienie o nieprzyjęciu, załącznik wejdzie w życie dziewięćdziesiątego dnia od daty otrzymania przez depozytariusza takiego powiadomienia.

4. Propozycja, przyjęcie i wejście w życie poprawek do załączników do konwencji będą przedmiotem takiej samej procedury jak propozycja, przyjęcie i wejście w życie załączników do konwencji zgodnie z ustępami 2 i 3.

5. Jeżeli przyjęcie załącznika lub poprawki do załącznika pociąga za sobą poprawkę do konwencji, za-

and voting at the meeting. The adopted amendment shall be communicated by the secretariat to the Depositary, who shall circulate it to all Parties for their acceptance.

4. Instruments of acceptance in respect of an amendment shall be deposited with the Depositary. An amendment adopted in accordance with paragraph 3 above shall enter into force for those Parties having accepted it on the ninetieth day after the date of receipt by the Depositary of an instrument of acceptance by at least three-fourths of the Parties to the Convention.

5. The amendment shall enter into force for any other Party on the ninetieth day after the date on which that Party deposits with the Depositary its instrument of acceptance of the said amendment.

6. For the purposes of this Article, „Parties present and voting” means Parties present and casting an affirmative or negative vote.

Article 16

Adoption and amendment of annexes to the Convention

1. Annexes to the Convention shall form an integral part thereof and, unless otherwise expressly provided, a reference to the Convention constitutes at the same time a reference to any annexes thereto. Without prejudice to the provisions of Article 14, paragraphs 2 (b) and 7, such annexes shall be restricted to lists, forms and any other material of a descriptive nature that is of a scientific, technical, procedural or administrative character.

2. Annexes to the Convention shall be proposed and adopted in accordance with the procedure set forth in Article 15, paragraphs 2, 3, and 4.

3. An annex that has been adopted in accordance with paragraph 2 above shall enter into force for all Parties to the Convention six months after the date of the communication by the Depositary to such Parties of the adoption of the annex, except for those Parties that have notified the Depositary, in writing, within that period of their non-acceptance of the annex. The annex shall enter into force for Parties which withdraw their notification of non-acceptance on the ninetieth day after the date on which withdrawal of such notification has been received by the Depositary.

4. The proposal, adoption and entry into force of amendments to annexes to the Convention shall be subject to the same procedure as that for the proposal, adoption and entry into force of annexes to the Convention in accordance with paragraphs 2 and 3 above.

5. If the adoption of an annex or an amendment to an annex involves an amendment to the Convention,

łącznik ten lub poprawka do niego nie wejdzie w życie do czasu wejścia w życie poprawki do konwencji.

that annex or amendment to an annex shall not enter into force until such time as the amendment to the Convention enters into force.

Artykuł 17

Article 17

Protokoły

Protocols

1. Konferencja Stron może na każdej sesji zwyczajnej przyjmować protokoły do konwencji.

1. The Conference of the Parties may, at any ordinary session, adopt protocols to the Convention.

2. Tekst każdego proponowanego protokołu będzie przekazany Stronom przez Sekretariat przynajmniej na sześć miesięcy przed taką sesją.

2. The text of any proposed protocol shall be communicated to the Parties by the secretariat at least six months before such a session.

3. Wymagania dotyczące wejścia w życie każdego protokołu będą ustalone w takim protokole.

3. The requirements for the entry into force of any protocol shall be established by that instrument.

4. Stronami protokołu mogą być tylko Strony konwencji.

4. Only parties to the Convention may be Parties to a protocol.

5. Decyzje w ramach każdego protokołu będą podejmowane tylko przez Strony, których protokół dotyczy.

5. Decisions under any protocol shall be taken only by the Parties to the protocol concerned.

Artykuł 18

Article 18

Prawo do głosowania

Right to vote

1. Każda ze Stron konwencji dysponuje jednym głosem, z wyjątkiem przewidzianym w ustępie 2.

1. Each Party to the Convention shall have one vote, except as provided for in paragraph 2 below.

2. Regionalne organizacje integracji gospodarczej w sprawach podlegających ich kompetencji będą rozporządzać prawem do głosowania z liczbą głosów równą liczbie państw członkowskich będących Stronami konwencji. Organizacja taka nie będzie wykorzystywać swego prawa do głosowania, jeśli którekolwiek z jej państw członkowskich wykorzysta swe prawo do głosowania i odwrotnie.

2. Regional economic integration organizations, in matters within their competence, shall exercise their right to vote with a number of votes equal to the number of their member States that are Parties to the Convention. Such an organization shall not exercise its right to vote if any of its member States exercises its right, and vice versa.

Artykuł 19

Article 19

Depozytariusz

Depositary

Depozytariuszem konwencji i protokołów przyjętych zgodnie z artykułem 17 będzie Sekretarz Generalny Narodów Zjednoczonych.

The Secretary-General of the United Nations shall be the Depositary of the Convention and of protocols adopted in accordance with Article 17.

Artykuł 20

Article 20

Podpisanie

Signature

Niniejsza konwencja będzie otwarta do podpisania przez państwa członkowskie Organizacji Narodów Zjednoczonych albo którąkolwiek z jej agencji wyspecjalizowanych lub państwa, które są Stronami Statutu Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości, jak również regionalne organizacje integracji gospodarczej w Rio de Janeiro podczas Konferencji Narodów Zjednoczonych w sprawie środowiska i rozwoju, a następnie w siedzibie Organizacji Narodów Zjednoczonych w Nowym Jorku, w dniach od 20 czerwca 1992 r. do 19 czerwca 1993 r.

This Convention shall be open for signature by States Members of the United Nations or of any of its specialized agencies or that are Parties to the Statute of the International Court of Justice and by regional economic integration organizations at Rio de Janeiro, during the United Nations Conference on Environment and Development, and thereafter at United Nations Headquarters in New York from 20 June 1992 to 19 June 1993.

Artykuł 21

Postanowienia przejściowe

1. Do czasu odbycia się pierwszej sesji Konferencji Stron funkcje Sekretariatu, o których mowa w artykule 8, będą pełnione tymczasowo przez Sekretariat powołany przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych na podstawie rezolucji nr 45/212 z dnia 21 grudnia 1990 r.

2. Dyrektor tymczasowego sekretariatu, o którym mowa w ustępie 1, będzie ściśle współpracował z Międzyrządowym Zespołem do spraw Zmian Klimatu, w celu zapewnienia, że Zespół ten jest w stanie spełniać potrzeby obiektywnego doradztwa naukowego i technicznego. Inne odpowiednie ciała naukowe będą mogły być również konsultowane.

3. Globalny Fundusz Środowiska Programu Rozwoju Narodów Zjednoczonych, Program Ochrony Środowiska Narodów Zjednoczonych oraz Międzynarodowy Bank Odbudowy i Rozwoju będą stanowić tymczasowo międzynarodową jednostkę, której powierzono działania mechanizmu finansowania, o którym mowa w artykule 11. W związku z tym Globalny Fundusz Środowiska powinien być odpowiednio przekształcony, a członkostwo w nim powinno być powszechne w celu umożliwienia mu realizacji wymagań określonych w artykule 11.

Artykuł 22

Ratyfikacja, przyjęcie, zatwierdzenie lub przystąpienie

1. Konwencja będzie przedmiotem ratyfikacji, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia przez państwa i przez regionalne organizacje integracji gospodarczej. Będzie otwarta do przystąpienia od dnia, po którym konwencja będzie zamknięta do podpisania. Dokumenty ratyfikacyjne, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia zostaną złożone depozytariuszowi.

2. Każda regionalna organizacja integracji gospodarczej, która staje się Stroną konwencji, w sytuacji, gdy żadne z jej państw członkowskich nie jest Stroną konwencji, będzie związana wszystkimi zobowiązaniami określonymi w konwencji. W przypadku takich organizacji, których jedno lub więcej niż jedno państwo członkowskie jest Stroną konwencji, organizacja taka i jej państwa członkowskie decydują o swej odpowiedzialności za wypełnianie zobowiązań konwencji. W takich przypadkach organizacja i jej państwa członkowskie nie będą upoważnione do równoczesnego korzystania z praw konwencji.

3. W dokumentach ratyfikacyjnych, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia regionalne organizacje integracji gospodarczej zadeklarują zakres swych kompetencji odnośnie do spraw, których dotyczy konwencja. Organizacje takie poinformują również depozytariusza, który z kolei zawiadomi Strony o każdej istotnej zmianie zakresu ich kompetencji.

Article 21

Interim arrangements

1. The secretariat functions referred to in Article 8 will be carried out on an interim basis by the secretariat established by the General Assembly of the United Nations in its resolution 45/212 of 21 December 1990, until the completion of the first session of the Conference of the Parties.

2. The head of the interim secretariat referred to in paragraph 1 above will cooperate closely with the Intergovernmental Panel on Climate Change to ensure that the Panel can respond to the need for objective scientific and technical advice. Other relevant scientific bodies could also be consulted.

3. The Global Environment Facility of the United Nations Development Programme, the United Nations Environment Programme and the International Bank for Reconstruction and Development shall be the international entity entrusted with the operation of the financial mechanism referred to in Article 11 on an interim basis. In this connection, the Global Environment Facility should be appropriately restructured and its membership made universal to enable it to fulfil the requirements of Article 11.

Article 22

Ratification, acceptance, approval or accession

1. The Convention shall be subject to ratification, acceptance, approval or accession by States and by regional economic integration organizations. It shall be open for accession from the day after the date on which the Convention is closed for signature. Instruments of ratification, acceptance, approval or accession shall be deposited with the Depository.

2. Any regional economic integration organization which becomes a Party to the Convention without any of its member States being a Party shall be bound by all the obligations under the Convention. In the case of such organizations, one or more of whose member States is a Party to the Convention, the organization and its member States shall decide on their respective responsibilities for the performance of their obligations under the Convention. In such cases, the organization and the member States shall not be entitled to exercise rights under the Convention concurrently.

3. In their instruments of ratification, acceptance, approval or accession, regional economic integration organizations shall declare the extent of their competence with respect to the matters governed by the Convention. These organizations shall also inform the Depository, who shall in turn inform the Parties, of any substantial modification in the extent of their competence.

Artykuł 23

Wejście w życie

1. Konwencja wejdzie w życie dziewięćdziesiątego dnia od daty złożenia pięćdziesiątego dokumentu ratyfikacyjnego, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia.

2. Dla każdego państwa lub regionalnej organizacji integracji gospodarczej, która ratyfikuje, przyjmie, zatwierdzi lub przystąpi do konwencji po złożeniu pięćdziesiątego dokumentu ratyfikacyjnego, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia, konwencja wejdzie w życie dziewięćdziesiątego dnia od daty złożenia przez to Państwo lub regionalną organizację integracji gospodarczej jej dokumentu ratyfikacyjnego, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia.

3. W rozumieniu ustępów 1 i 2 żaden dokument złożony przez regionalną organizację integracji gospodarczej nie będzie uważany za dodatkowy do tych, które zostały złożone przez państwa członkowskie organizacji.

Artykuł 24

Zastrzeżenia

Do niniejszej konwencji nie będą wnoszone żadne zastrzeżenia.

Artykuł 25

Wypowiedzenie

1. Każda ze Stron może wycofać się z konwencji w jakimkolwiek czasie po upływie 3 lat od dnia wejścia konwencji w życie dla tej Strony, w drodze wręczenia depozytariuszowi pisemnego zawiadomienia.

2. Każde takie wypowiedzenie wejdzie w życie po upływie 1 roku od dnia otrzymania przez depozytariusza zawiadomienia o wycofaniu lub w takiej późniejszej dacie, jaka została określona w zawiadomieniu o wycofaniu.

3. Każda Strona, która wycofuje się z konwencji, będzie uważana za wycofującą się również z każdego protokołu, którego była Stroną.

Artykuł 26

Teksty autentyczne

Oryginał niniejszej konwencji, której teksty w językach angielskim, arabskim, chińskim, francuskim, hiszpańskim i rosyjskim są jednakowo autentyczne, będzie złożony u Sekretarza Generalnego Narodów Zjednoczonych.

Na dowód czego niżej podpisani, będąc należycie do tego upoważnieni, podpisali niniejszą konwencję.

Article 23

Entry into force

1. The Convention shall enter into force on the ninetieth day after the date of deposit of the fiftieth instrument of ratification, acceptance, approval or accession.

2. For each State or regional economic integration organization that ratifies, accepts or approves the Convention or accedes thereto after the deposit of the fiftieth instrument of ratification, acceptance, approval or accession, the Convention shall enter into force on the ninetieth day after the date of deposit by such State or regional economic integration organization of its instrument of ratification, acceptance, approval or accession.

3. For the purposes of paragraphs 1 and 2 above, any instrument deposited by a regional economic integration organization shall not be counted as additional to those deposited by States members of the organization.

Article 24

Reservations

No reservations may be made to the Convention.

Article 25

Withdrawal

1. At any time after three years from the date on which the Convention has entered into force for a Party, that Party may withdraw from the Convention by giving written notification to the Depository.

2. Any such withdrawal shall take effect upon expiry of one year from the date of receipt by the Depository of the notification of withdrawal, or on such later date as may be specified in the notification of withdrawal.

3. Any Party that withdraws from the Convention shall be considered as also having withdrawn from any protocol to which it is a Party.

Article 26

Authentic texts

The original of this Convention, of which the Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts are equally authentic, shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

In witness whereof the undersigned, being duly authorized to that effect, have signed this Convention.

Sporządzono w Nowym Jorku dnia dziewiątego maja tysiąc dziewięćset dziewięćdziesiątego drugiego roku.

Done at New York this ninth day of May one thousand nine hundred and ninety-two.

Załącznik I

Annex I

Australia
Austria
Białoruś*
Belgia
Bułgaria*
Kanada
Czechosłowacja*
Dania
Wspólnota Europejska
Estonia*
Finlandia
Francja
Niemcy
Grecja
Węgry*
Islandia
Irlandia
Włochy
Japonia
Łotwa*
Litwa*
Luksemburg
Holandia
Nowa Zelandia
Norwegia
Polska*
Portugalia
Rumunia*
Federacja Rosyjska*
Hiszpania
Szwecja
Szwajcaria
Turcja
Ukraina*
Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Północnej Irlandii
Stany Zjednoczone Ameryki

Australia
Austria
Belarus*)
Belgium
Bulgaria*)
Canada
Czechoslovakia*)
Denmark
European Community
Estonia*)
Finland
France
Germany
Greece
Hungary*)
Iceland
Ireland
Italy
Japan
Latvia*)
Lithuania*)
Luxembourg
Netherlands
New Zealand
Norway
Poland*)
Portugal
Romania*)
Russian Federation*)
Spain
Sweden
Switzerland
Turkey
Ukraine*)
United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland
United States of America

*) Kraje będące w procesie przechodzenia do gospodarki rynkowej.

*) Countries that are undergoing the process of transition to a market economy.

Załącznik II

Annex II

Australia
Austria
Belgia
Kanada
Dania
Wspólnota Europejska
Finlandia
Francja
Niemcy
Grecja
Islandia
Irlandia
Włochy
Japonia

Australia
Austria
Belgium
Canada
Denmark
European Community
Finland
France
Germany
Greece
Iceland
Ireland
Italy
Japan

Luksemburg	Luxembourg
Holandia	Netherlands
Nowa Zelandia	New Zealand
Norwegia	Norway
Portugalia	Portugal
Hiszpania	Spain
Szwecja	Sweden
Szwajcaria	Switzerland
Turcja	Turkey
Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Północnej Irlandii	United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland
Stany Zjednoczone Ameryki	United States of America

Po zapoznaniu się z powyższą konwencją, w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej oświadczam, że:

- została ona uznana za słuszną zarówno w całości, jak i każde z postanowień w niej zawartych,
- jest ona ratyfikowana i potwierdzona,
- będzie niezmiennie zachowywana.

Na dowód czego wydany został akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej Polskiej.

Dano w Warszawie dnia 16 czerwca 1994 r.

Minister Spraw Zagranicznych: *A. Olechowski*

L.S.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *L. Wałęsa*